

Nepriklausoma LIETUVA Independent Lithuania

NR. 48 (191) KAINA 10 ct.

MONTREAL, 1950 m. GRUODIS - DECEMBER 7 d.

PRICE 10 c. X META!

KOMUNISTAMS NEBUS NUSILEISTA

ATĖJO SPRENDŽIAMOSIOS TREČIOJO PASAULINIO KARO DIENOS

Šią savaitę visa žmonija visą savo dėmesį yra sutelkusi ties vienu pagrindiniu klausimu:

ar bus rastas koks nors kompromisas su agresoriais,

ar jie jau yra nusistatę kariauti ir Korejoje jau yra pradėję Trečiąjį Pasaulinį karą?

Tryliką vidurinių ir artimųjų rytų valstybių kreipėsi į Kiniją siūlydamos sustoti prie 38 lygiagrečių. Tuo būdu būtų atstatyta sena padėtis ir baigtas tas kruvinas ginčas. Bet Kinija ir tai neatsakė, ir vilties, kad ji tą siūlymą priimtų, tuo tarpu nėra.

Maskvos diriguojamasis Kinijos komunistų įsiveržimas Korejon yra nauja komunistų agresija. Tą konstatavo JTO karo vadas gen. MacArthuras.

Ši nauja agresija, kurią sudaro milijoninės Kinijos komunistų armijos įsiveržimas į Koreją, iššaukė

tarptautinę krizę,

kuri dabar sprendžiama ir šiomis dienomis visai turi paaiškėti. Tuo žmonių jaudinančiu klausimu vyksta lemiamos derybos.

Visų pirma, Jungtinių Tautų Organizacijos Saugumo Taryboje šešios valstybės įnešė rezoliuciją, kuria

reikalaujama, kad kom.

Kinija tuojau atitrauktų

iš Korejos savo kariuomenę. Vykstant dėl tos rezoliucijos ST debatams, JAV atstovas Austinas Korejos delegacijai pastatė eilą klausimų, į kuriuos ligšiol ji nieko neatsakė. Matyt, laukia Maskvos diktato. Bet SSRS atstovas Malikas tą rezoliuciją vetavo. Tokiu būdu, jau priimta JTO procedūra, klausimas perkeliamas JTO pilnates posėdžiui.

Bet ligšiol dar buvo žinoma, kad galimybės rasti taiką šios krizės išsprendimui. Tuo tikslu vyksta gyvi Didžiųjų pitarimai. Gruodžio 2 d. Londone tarėsi Prancūzijos min.

pirm. Plevėnas ir užs. reik. min. Šumanas su Anglijos min. pirm. Attlee ir užs. reik. min. Bevinu. Po šių pasitarimų, Attlee gruodžio 4 d. jau tarėsi Vašingtone su JAV prezidentu Trumanu. Apie tai komunikatas pranešė, kad

Trumano pasitarimai su

Attlee buvo vieningi.

Be to verta suminėti, kad spaudoje buvo paskleista šia prasme labai pesimistiškų gandų: kad Did. Britanija žūt būt esanti nusistačiusi nusileisti Kinijai, kad tiktai kaip nors būtų išvengtas karas. Tačiau, dėl tų žinių reikia būti labai rezervuotiems. Yra duomenų, kurie duoda pagrindą turėti kitokių nuomonių. Jau vis išlispęs iš lėktuvo, Vašingtone Attlee spaudos atstovams pareiškė, kad

pagrindiniais klausimais DB ir JAV sutaria visiškai.

O tie klausimai yra: taika ir jos išlaikymas, saugumo organizavimas, darbo žmonių gerbūvio stiprinimas ir demokratijos ugdymas.

Ir kad komunistų pastangos išardyti šią vienybę visiškai nepasisekė. Šią mintį patvirtina ir Europos Tarybos nutarimas tuojau sudaryti bendrą Europai ginti kariuomenę, dalyvaujant Vokietijai. Akivaizdoje pavojus pirmą kartą padarytas toks aiškus sprendimas, kuris vis buvo delsimas. Iš to seka, kad gruodžio 2 d. Londone angliai su prancūzais sutarė visiškai.

Matyti, DB, JAV ir Prancū-

zija aiškiai mato, kad nuolaidomis nieko gera nebus atsiekta. Jeigu Maskva pasirodysu kariauti, tai patyrusi nuolaidų, ji dar aukščiau iškels galvą ir padidins savo pretenzijas. O jos ribų neturi. Todėl

JTO pilnates organizacinis komitetas dienotvarkėn

pastatė šešių rezoliucijų, kuria reikalaujama iš kom. Kinijos atsaukti iš Korejos kariuomenę. Ar Kinijos komunistai paklausys? — Tai pareis nuo Maskvos nusistatymo. Ligšiol nėra nė mažiausių reiškinių, kad Maskva galėtų nusileisti. Todėl galima sakyti, kad ši

saivaite išspręs taikos ar karo išplėtimo klausimus.

Padėtis geryn neina, — tai mato visi. Todėl tebelieka galioje senas teigimas: Trečiasis Pasaulinis karas jau beldžiasi į taikos pasaulio duris. Komunistai kelia Trečią Pasaulinį šikarą. Jie už jį ir bus atsakingi.

Amerikos Balsas lietuviškai

Voice of America lietuviškai prabilo vasario 15 dieną. Tai jau yra oficialiai pranešta, tik tai valanda nenustatyta.

LIETUVIAI IŠ FILIPINŲ SALŲ ATVYKSTA AMERIKON

Prieš kurį laiką iš Kinijos ir Mandžiūrijos būrelis lietuvių tremtinių buvo laikinai apgyvendinti Filipinų salose, kur Bendrasis Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas kiek galėdamas juos šelpė.

Dabar gautas pranešimas, kad paskutinis lietuvių Filipinuose, BALF tarpininkavimo dėka, gavo dokumentus atvykti ir apsigyventi Amerikoje. Tokiu būdu visi lietuviai, gyvenę Filipinų salose, jau aprūpinti.

IŠ ANGLIJOS ATVYKSTA 21 LIETUVIS

Kaip žinoma, vyrams tarnavusiems lenkų kariuomenėje antrojo pasaulinio karo metu, taikomos specialios privilegijos imigruoti į Ameriką. Lenkų kariuomenėje tarnavo nemažas lietuvių skaičius, kurių dalis apsigyveno Anglijoje, o kiti pareiškė norą atvykti apsigyventi Amerikoje. BALF'o pastangomis pavyko tokiems išrūpinti garantijas ir, tikimasi, kad netrukus jie ir jų šeimos atvyks į Ameriką.

Kan. J. B. Končius, BALF Pirminkas.

H. WALLACE ATSIVERČIA?

Amerikos „progresyviųjų“ vadas Henry Wallace apkaltino sovietus, kad jie siekia viešpatauti visoje Azijoje. Sovietai ir jo nuomone yra agresorius, kuris su tautų teise spręsti savo likimą nesiskaito.

ITALIJA STIPRINA GINKLAVIMĄSI

Nežiūrint, kad Italija gauna iš Amerikos pagal Atlanto pak

KARAS KOREJOJE

Korejoje Jungtinių Tautų Organizacijos Jėgos traukiasi visu frontu. Kinijos kariuomenė varoma į mūšius masėmis. Komunistai žmonių nesigaili.

Komunistams žmonės — tai mėsa patrankoms. Todėl JTO jėgos tiktai vieną popietį, besigindami nuo masinio užpuolimo, išmūšė 4.000 kinų. Bet vien ton išmūštų Kinijos komunistai meta vis naujus pulkus ir divizijas. Taip žiauriai komunistai varo pirmyn. Tokiu būdu JTO jėgos priverstos trauktis.

Dabar JTO jėgos galvoja su daryti arba gynybos linijas, jeigu pajėgs stabilizuoti frontą, arba iš Korejos trauktis. Daugeliu atvejų tai pareis nuo JTO pilnates nutarimų.

Dabartiniu metu Korejoje frontas nėra aiškus. Dėl stipraus puolimo, gynybos linija dezorganizuota. Bandoma frontą sudaryti ir šiaurę nuo Pjongyango, bet ar pasiseks, dar nežinia. Priešas veržiasi Vonsano kryptimi.

Korejoje kovoja jau 300 tūkstančių kinų ir paruošta dar apie 700 tūkstančių.

KANADA ISPAREIGOJA TAIKAI

Kanados užsienio reikalų ministras Pearsonas pareiškė, kad Kanada rūpinasi padėti demokratiniams valstybėms išlaikyti taiką ir demokratinius principus. Kanada turi padėti gintis nuo agresijos ir Europai, — jis pasakė.

AZIJA PAKEITĖ KANADIEČIŲ PAZIŪRAS.

Azija bendrai, o Koreja specialiai, pakeitė Kanados pažiūras.

SVENČIŲ PROGA NEPA-MIRKIME LIKUSIŲ EUROPEJE

Kalėdos ne liūdesio ir ašarų šventė, bet didelio džiaugsmo ir dėkingumo šventė. Neleiskime jiems liūdėti. Parodykime jiems, kad mes čia laimingai įsikūrę lietuviai, neužmirštame jų. Pasveikinkime juos pasiūsdami dovanėles, geriausia — siūsti pinigines aukos formoje per Bendrąjį Amerikos Lietuvių Šalpos Fondą, kad ne vienas, ne du ar trys, bet visi itin likę lietuviai būtų apdovanoti nors ir nedidelėmis dovanėlėmis. Savo auką BALF'o Kalėdų Eglaitė siųskite: United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., pažymėdami, kad auka skiriama BALF'o Kalėdų Eglaitė.

Kan. J. B. Končius, BALF Pirminkas.

H. WALLACE ATSIVERČIA?

Amerikos „progresyviųjų“ vadas Henry Wallace apkaltino sovietus, kad jie siekia viešpatauti visoje Azijoje. Sovietai ir jo nuomone yra agresorius, kuris su tautų teise spręsti savo likimą nesiskaito.

ITALIJA STIPRINA GINKLAVIMĄSI

Nežiūrint, kad Italija gauna iš Amerikos pagal Atlanto pak

KARAS KOREJOJE

ras ir Rytų pasauli, — pasakė Kanados užsienio reikalų ministro pavaduotojas Escott Reid.

Kalbėdamas Kanados sveikatos apsaugos draugijos susirinkime jis pasakė:

— Koreja padėjo mums suivokti mūsų galingumą ir silpnybę.

Taip pat jis pažymėjo, kad Koreja aiškiai parodžiusi, kad laisvame pasaulyje esama daug daugiau susiklausymo, negu buvo anksčiau drįstama tikėti. Taip pat kad Jungtinėse Tautose yra daug daugiau jėgos, negu bet kada buvo viliamasi.

Vajus „N. L.“ būstinei

„NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS“ NAMŲ STATYBOS VAJUS.

„N. Lietuvos“ redakcija ir spaustuė būtinai turi iki lapkričio galo išsiskirti iš dabartinių patalpų ir, kad darba galėtų būti plėsti, būtinai įsigyti savo patalpas, nors ir kuklias. Tuo tikslu KLCT ir Spaudos bendrovė „Nepriklausoma Lietuva“ statybos reikalams pasiskelbė 2.—3.000 dolerių vajų. Džiugu, kad eilė tautiečių jau tuojau atsiliopė ir jau prisiuntė pirmuosius „NL“ bendrovės šėrų-akcijų, statybos reikalams, pirkimus. Štai ir jų sąrašas:

- 64. KLB Delhi Apylinkės LOK 30.—
- 65. Skirgaila VI, Tor. 10.—
- 66. Mickėnas Gubertas, M. Robson 10.—
- 67. Amerikos Lietuvių

Tautinės Sandoros Pirmoji Kuopa, Brooklyn, N. Y. 10.—

ALT Sandoros I kuopa 10-tį

dolerių palydi šiaip: „Mielas Redaktorium, Tamstos jautrus atsisaukimas — padėti įsigyti namą ir spaustuė „Nepriklausomai Lietuvai“ — giliai sujaudino mus, Sandorėčius, susirinkusius posėdžio 1950 m. lapkričio 26 d. Nepaisydami turimų savų rūpesčių ir piniginių sunkumų, nutarėm paremti Jūs kilnų sumanyimą savo kukliu įnašu — \$ 10.—. Linkime pasisekimo.

Pirm. A. Novickis“.

Ačiū pirmiesiems už skubų atsiliopimą ir maloniai prašome atsiliiepti ir visus malonius „NL“ skaitytojus.

Sp. b-vė „NL“ ir KLCT.

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba.

Published by the Lithuanian League of Canada.

Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Adresas: 3A — 4th Ave, Ville Lasalle, Montreal, P. Q. Canada.

POLITINIS VEIDRODIS

pagal

naujausį NEWSWEEK periskopa

— Rašo Br. Aušrotas —

Tito apie Mao Tse-tungą.

Tito ir jo artimieji, kurių daugelis anksčiau yra buvę draugai — studentai su Mao Tse-tungu Maskvos Kominformo mokykloje, galvoja, kad Mao režimas yra vienas iš labiausiai Maskvai patikimų. Jie tvirtina, kad šiame pasaulyje nėra jokios galimybės, kad Kinijos komunizmas taptų antrąja Jugoslavija. Jie nurodo, kad leidimas Mao įvesti savo kariuomenę į Mandžiūriją yra Sta

Atsistatydins Bradley

JAV Jungtinio štabo v. kas gen. Omar Bradley, galvoja išieiti atsargon, po to, kai 1951 m. rugpjūčio mėn. baigsis jo dvejų metų šiam poste tarnybos terminas. Pagal įstatymą ši tarnyba galinti būti jam pratęsta dar dvejiems metams, bet 57 metų generolas nenori sudaryti tam precedento. Išėjęs pensijon, jis norėtų pasižvesti medžioklei ir krašto pažinimui. Tačiau yra maža galimybė, kad šios jo svajonės išsipildytų, nes jam bus surastos kitos atsakingos pareigos.

lino geležinės kontrolės Pekinge pasitikėjimo ženklas.

Agresijos bangavimas

Amerikos pareigūnai bijo, kad sovietai, netrukus, žengs dar vieną lemtingą žingsnį prieš vakarinę Berlyną...

Reikia laukti, kad ši mėnesį iš naujo atgys karo veiksmai Indo-Kinijoje. Orui gerėjant, raudonųjų vadas Ho Chi Minh stengsis išnaudoti savo strateginius laimėjimus ir žmonių persvarą prieš prancūzus...

Pagal gaunamas Belgrade iš Maskvos informacijas, Rusija kursto Albaniją pradėti pasienio incidentus prieš Jugoslaviją. Sovietai tikisi, kad lito į tai atsakys taip, jog rusai galės Tito paskelbti agresorium, sudarydami sau progą pradėti Jugoslavijos puolimą iš rytų.

Čikaga prie Volgos.

Gausėja pranešimai, kad Sov. S-goje žymiai auga banditizmas ir organizuotas gangsterizmas. Tai paremia ir paskutinis sovietų ordenas „už tarnybą ginant viešąją tvarką“, kuris teikiamas už pasižymėjimus užgniaužiant kriminalumą. Mūsų akimis — tai greičiausia politinis sąjūdis.

Sėdimas streikas prieš tankus?

Reikia laukti, kad sėdimu streiku ar kuria kita priemone sovietai bandys sutrukdyti 20 amerikiečių tankų įvažiavimą į Berlyną, kaip tai numatyta 1951 m. sausio mėn. Komunistai dar dabar paraudę iš pyktio, dėl to, kad š. m. lapkričio 16 d. britai nakties metu ant platformų įvežė 12 Comet tipo tankų. Sovietų pasienio sargybos buvusios sugautos bemiegan ir leido traukiniui pravažiuoti, atlikę tik biurokratinę pareigą. Dabar raudonieji propagandistai šaukia, prieš rytų Vokietijos geležinkelį naudojamą, pervežant „kariškas medžiagas“. Dabar Magdenburgo geležinkelinių profsąjungų išleido griežtą protestą ir gali neaptarnauti traukinių, vežančių tankus.

Iš Korejos

Dabar atrodo, kad sovietų gamybos sprausminiai nailinotai, paskutiniu metu kovėsi su JAV lėktuvais virš š. Korejos turėję kiniečių bet ne rusų įgulas, kaip anksčiau būvę manoma. Kiniečiai, krašto viduje, prie Čunkingo turi sprausminių lėktuvų valdymo apmokymo centrą.

Kodėl reikalingi Tibeto aerodromai

Štai, gerai informuotų šaltinių prileidimas, kodėl sovietams reikalinga parengti Tibeto aerodromus: šių autoritetų nuomone, rusai dar neša taip toli pažengę aukštumų skraidymo, kad galėtų peršokti Himalajus, skiriančius Indiją ir Kiniją. Todėl norint paspausti Indiją, jų avio bazės Čunkinge yra bevertės. Pasistatę aerodromus Tibete jie gali išvengti stratosferinių skraidymų ir laimėti atramos tašką, iš kurio naviaguotų, sekdami slėniais žemyn į Indiją.

Parama Jugoslavijai

Daug JAV Kongreso atstovų nenorės registruoti, kaip balsavę paramą komunistinei valstybei, todėl parama Jugoslavijai kongrese turės sunkumų. Iš kitos pusės užs. reikalų ministerija nurodo, kad 32 an-tisatelitinės divizijos yra labai svarbios prieš komunistinę agresiją.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Redaktorius Jonas Kardelis

Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai.
3A Fourth Ave., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada
Telefonas: TR. 9735

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates
Kanadoje \$ 4.00 Canada \$ 4.00
Užsieny „ 4.50 Other Countries „ 4.50
Australijoje „ 5.00 Australia „ 5.00
Teksto eilutė 15 ct. Paieškojimų kaina „ 1.00
Adresų pakeitimas 25 ct. (smulkiais pašto ženklais)
Ilgalaikiai skelbimai, pral susitarimą gauna nuolaidų.

Pareigos samata

Gyvenimas kasdien mums stato reikavimus. Ne visi jie yra vienokios vertės ir svarbumo. Vienus galima suignoruoti, kitus praeiti nematomis, o trečių negalima nei ignoruoti, nei praeiti nematomis, nes jie yra būtini. Jie mums yra būtini ir kaip žmonėms ir kaip lietuvių tautos nariams.

Tuos būtinuosius gyvenimo reikalavimus mes dažniausia išpildome ir jaučiamės atlikę savo pareigą. Jeigu neišpildome, mūsų sąžinė nuolat dilgina nemalonius jausmus: „turiu tai padaryti, ir galiu padaryti, o vis dar nepadariau“... Ir neramu, ir nemalonu, nes savo sąžinėi pameluoti negalima.

Tačiau atlikdami kad ir mini malūšias pareigas, jaučiame spragų ir net tuoj bandomė save pateisinti. „Kas vėža — tam ir krauna“. Kodėl gi kaimynai to nedaro? Juk pareigos mums visiems lygios... Atrodo, kad dažnu atveju prie to mus veda ir tvarkos stoka.

Reikia ją padaryti, atlikti — organizuojamės eksromptu, kiekvienam kartui atskirai. Lig šiol neturime tvarkos, neturime sistemos. Štai iškilio Armalių nelaimės klausimas, ir mes, lyg pakrikusios bitės, griebiamės, vieni kitus raginame. O kol reikalas išjudęs iš vietos, kol pasieks tolimesnes sritis, jau ir katastrofa gali įvykti. Samoninga ir organizuota visuomenė taip negali laikytis.

Yra būtina sistema, tvarka, kuri nežinotų staigmenų. Todėl tenka imtis iniciatyvos ir pasiūlyti, jeigu kitaip negalima, bent ekstra priemones. Aš siūlau kiekvieno lietuvių pareigos samatą, kurią galima pavadinti „Visuomeninės bei tautinės pareigos samata“.

Geriausią bus, jeigu kiekvienas lietuvis sudarys sau mėnesinę samatą, kurios projektą čia pat drįstu pasiūlyti:
Bendruomenės reikalams 0,25 Tautos Fondui 1 dol.,
J. Kardelis.

ANTANĄ JUSI

ir

ONĄ MACYTĘ,

sukūrusius lietuvišką šeimos židinį, sveikiname ir linkime laimingo gyvenimo.

Camp 12 Lumber-Jacks, Timnuius.

MIRTĮ NEANTIEJI ŽEMĖLAPIAI

„NL“ bendradarbio Berlyne.

1948 metų rudenį i Leipcigą atvyko raudonosios armijos pasiuntinys ir majorius Duborevui įteikė trim antspaudais antspauduotą laišką. Laiškas buvo žemėlapiu ir turkų kalbos žodyno rankraščiais, kur tam tikri sakiniai turėjo rusišką ir turkišką tekstus; žemėlapiu vaizdavo įvairias Turkijos dalis.

Žodynas ir žemėlapiu paversti spausdinti Leipcige. Kad išlaikius paslaptį, spaudos darbu priežiūra pavesta štabo karininkams, majorams Bielowsoviui ir Černijevui. Jau ruošėsi spausdinti gražinti, bet 1948 m. kovo mėn. dingo majoras Černijev'as, dingo ir dalis slapųjų spaudinių. Po dviejų dienų Černijev'as rado netoli Altendorfo miške nušautas. Tyrimais įrodyta, kad Č. nušautas MVD vartojamais revolvieriais. Slapųjų spaudinių nė pėdsako.

Sekantis dramos aktas vyko Maskvoj. MVD užuodė, kad vienas rusas mėginęs susinėti su Turkijos pasiuntinybės karo attache Maskvoj. Turkas to nepageidavo. Tuomet vienas MVD agentas apmetė turkų karininku ir Gorkio parke paskiria rusui susitikimą. Jiekojusio turkų pažinčių būta

Kultūros Fondui 1 „
Socialiniams reikalams 1 „
Tremtinių gimnazijai 0,25

Tokiu būdu, mėnesinė samata būtų 3,50 dol. kuriuos kiekvienas dirbantysis gali tesėti. Turint galvoje, kad vidutinis dirbančiojo uždarbis yra apie 30 dol. per savaitę, 3,50 dol. sudaro mažiau kaip 3 proc. mėnesinio uždarbio.

Žinoma, mažiau uždirbanties mažiau turėtų mokėti, o daugiau uždirbanties — daugiau. Pagaliau kiekvienas atskirai galėtų nusistatyti savo uždarbio procentą. O gal nustatytume principą: 1—3 proc. mėnesinio uždarbio skirti? Tačiau tai jau būtų aišku ir pastovu. Ir nebūtų reikalo kiekvienam atveju galvoti. Veiktų fondai, iš kurių tvarkingai galima būtų tenkinti reikalus.

Tautos Fondo įgaliojė Kanada yra ir visi jo žino. Kultūros fondo įgaliojė taip pat yra. Jam įmokas galima siųsti „NL“ redakcijos adresu. Pagaliau čia nesunku sudaryti ir plačią LKF organizaciją. Tremtinių gimnazijai fondas taipgi jau pakelbtas ir jo adresas žinomas.

Socialiniams ir Bendruomenės reikalams fondas turėtų būti prie centrinės KLB organizacijos — LOKO, kurio būstinė taip pat visiems žinoma. Taip susitvarkę, būtume jau panašūs į organizuotą visuomenę. Ir šia prasme ne tik turėtume nuolatines pajamas, bet ir stiprintume save kaip tvarkingą, kultūringą žmones.

Nepaprastai svarbu turėti sistemą, nes periodiškai atlikdami savo pareigas, nepajusime jų naštos, o kad ir nedidelė metinė auka, bet iškart imama dažnai sudaro nelauktą apsvėrimą. Sistemingai atlikdami įsipareigojimus, nebūtume reikalingi nei ubagavimų ir neturėtume jokių nemalonių.

Maloniai prašau GG Skaitytojus dėl šito plano pasisakyti.
J. Kardelis.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS

mielūs ir nuosirdžius bendradarbiai ir Skaitytojus maloniai prašo į 1951 metų vėjus talką. Teneleika kanadoje nė vieno lietuvių, kuris neskaitytų Nepriklausomos Lietuvos.

yra bendruomeninis visų Kanados lietuvių laikraštis, nežiūrint jų politinių, religinių ir kitokių nusistatymų, todėl ypač brangina visų lietuvių taiką, nes tik tai bendromis jėgomis galima atsiekti visiems rūpimų ir brangių tikslų.

tiki, kad visi samoningi lietuvių į skaitys 1951 metais, ypač, kad „Nepriklausoma Lietuva“ nuo Naujų Metų padidinama.

kaina metams 4 dol., Australijoje 5 dol., kitur 4,50. Adresas: 3A — th Ave, Ville Lasalle, Montreal, P. Q.

Istorinių įvykių prisiminimai.

Rašo J. Kardelis.

RUSIJA ŠEIMININKAUJA PAVERGTOJE LIETUVOJE

RUSAI OKUPANTAI GRIAUNA TEISINIUS NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PAGRINDUS.

1940 metais siautė Antrasis Pasaulinis karas, kuris viską pritrėnkė ir užslopino. Visos žmonijos dėmesys buvo sutelktas į karą. Tikslėsnė informacija buvo sutrikusi. Diplomatai ir didžiųjų laikraščių korespondentai buvo užimti su kariais susijusiais klausimais, kurie viską stebė. Mažoms tautoms ir mažoms valstybėms buvo ypatingai sunku, nes jos buvo laikomos „mažų reikalu“, ypač kad karas apėmė vis naujas sritis, vertė iš kojų ir didesnes valstybes. Mažoms valstybėms nebuvo kam nei domėtis.

Šiuo triukšmo metu naudojo

si visi grobikai: vieni grobė kovose šalis, kiti smaugė silpnesnius. Lenkija, Čekoslovakija, buvo jau likviduotos. Imperalistai ruošė smūgius kitoms valstybėms.

Šio triukšmo, smurto ir maišaties metu naudojosi ir Sovietinė Rusija. Pasigrobusi Pabaltijo valstybes, Besarabiją, Karpatų Ukrainą, Korėliją ir pusę Lenkijos, lyg milžinas smauglys, skubinosi tuos kraštus viršinti. Suvirškinti taip, kad ir pėdsakų neliktų. Ne veltui Sovietinės Rusijos atstovai tvirtino:

— Mes caro klaidų nepakartojame.

Aukštaitis.

Dabartinio Lietuvos gyvenimo vaizdai

7. Arestai ir trėmimai.

Jau per pirmuosius bolševikų naujos okupacijos metus plačioje apylinkėje, kur p. A. gyveno, nebuvę nė vieno kaimo, kuris nebūtų buvęs apšlakstytas krauju nekaltais nušautų kaimiečių ir nebūtų palaištytas asaromis i Vorkutos kacetūs išvežamuosius palydinti. Kiekvieną areštą, kurie nenutrūkstante eile visą laiką tęsiasi, palydi tos šeimos nežmoniškas apipilėjimas. Bolševikai nutarę kurį nors asmenį ištremti i Vorkutos kacetūs, atvyksta jo suimti. Atvyksta suimti rusai, visos sričių gaujos lydimi. Stribų pirmoji užduotis — apsupti kaimą, kad jėškomas asmuo negalėtų pabėgti ar pasislėpti. Surastą auką bolševikai išsiveža ir nuo to momento suimtas dingta lyg į vandenį; niekas apie jį daugiau nieko nebeužgirsta.

Bet suimtojo išvežimu viskas nesibaigia. Važiudami ką nors suimti egzektoriai pasiima keletą vežimų. Iš to namo ar ūkio, kur gyveno suimtas, viskas išplėšiama: maistas, rūbai, drabužiai, gėresni daiktai — viskas kraunama i vežimus ir išvežama kartu su suimtuojais. Jei suimtojo šeimoje yra daugiau gyventojų ar net mažų vaikų, visai nežinoma, kad jie neturės ko valgyti ar kuo apsirengti. Vaikų badavimas okupantui nerūpi. Po tokių areštų su plėšimu, jei kas su enkavedistais pasipajstas, galima esą už samonogo butelį gauti ko nori iš išplėštų gėrybių.

Iki 1947 m. pabaigos, iš keilios šimtų asmenų, kurie 1941 m. birželio mėn. buvo iš apskrities išvežti i Sibirį, grįžę tik keli. Sugrįžusieji visi, kaip vienas, savo artimiesiems pažįstamiems patylomis pasakoja, kad 1941 m. i Sibirį ištremtųjų gyvenimas buvęs baisus. Trumpu laiku jų daugumas išmirė nuo bado, šalčio ir epidemijų. Komunistų valdžia visiškai nesirūpinusi nors kiek jiems padėti ar tai kuoje epidemijū metu ar tai žinant nuo bado i Sibirį šalčių.

Idomus yra tas dalykas, kad 1945 — 1946 m. keletas asmenų iš p. A. Apylinkės išvežti i Vorkutos kacetūs, po kelių mėnesių sugrįžę atgal. Sugrįžusieji aiškina, kad jie ksyšių pagalba išsipirkę. Žinoma, tai nėra negalimas dalykas, nes kysininkystė ir vogimai rusų komunistų esą pasibaisėtini.

Bet labai galimas kitas dalykas: dešimčiai metų ištremti i Vorkutos kacetūs ir jau po kelių mėnesių iš ten grįžę, galėjo būti pačių rusų gražinti, kad

tosime. Mes neiešime, kad Pabaltijo būtų nuolatinių nepasitenkinimo ir pasipriešinimo židinių. Jeigu mes sugebėjome 60 milijonų ukrainiečių sutvarkyti taip, kad Ukrainoje ukrainų liko tiksliai apie 20%, tai Lietuvoje, kuri turi 3 milijonus gyventojų, tas dar lengviau padaryti. Lietuvius bematant išsklaidysime po plačiąją Rusiją ir su laiku čia jos ir vardo netiks.

Kaip matome, taip jie kalbėjo, taip jie ir daro.

Naikindami Lietuvos nepriklausomybės žymes, sovietiniai okupantai naikino ir teisingą nepriklausomos Lietuvos santvarką. 1940 metų gruodžio 1 dieną buvo panaikinti nepriklausomos Lietuvos įstatymai ir įvesti Sovietų Rusijos įstatymai. Tuoj būdu Lietuva buvo ištatymais surusinta. Taip pat panaikinti Lietuvos teismai ir įvesti sovietiniai. Vieton atleisti Lietuvos teisėjų paskirti rusai arba jiems pritarę žmonės, daugiausia bemoksliai ir net be raščiai, nes rusai Lietuvoje buvo daugiausia atsilikę žmonės.

Vietoje 53 N. Lietuvos apylinkių teismų įvesti 136 vadina-mieji „liaudies teismai“. Kadangi nauji „teisejai“ absoliutiškai teisės reikaluose nenusimanė, tai teismo sprendimus darė buvusieji teismų raštininkai, kurie pradžioje dar nebuvo atleisti iš darbo. Advokatų luomas po to neteko bet kokio

JUOKDARIAI...

Hitlerio draugas...

„Laisvėje“ tūlas Maskvos agentas rašo apie Brazilijos prezidento rinkimus. Girdi, trys didžiausios partijos turėjo savo kandidatus. O kiek gi Rusijoje partijų gali turėti kandidatus? Girdi, išrinktas Hitlerio simpatikas Getulio Vargas. Bet kad Stalinas buvo Hitlerio draugas ir samokslininkas, tai „Laisvė“ neprasitaria?

7 prieš 45

Iš 45 ml. Brazilijos gyventojų renkant naują prezidentą balsavę tiksliai 7 ml. Ir „Laisvė“ pasiūlo: „Tai tau ir demokratija!“

Tikrai gi: kas norėjo balsavo, o kas nenorėjo nebalavo... ne taip, kaip sovietuose. Ten nori nenori — turi balsuoti. O jeigu nebaluoti, tai už ta ve policija balsuoja. Nes turi būti balsuota 100%. O jeigu nėra tokio „balsavimo“, tai leikia galvos, „piliečių priežiūros organų“ pareigūnų, arba piliečiai skrenda i koncentracijos stovyklas... Tai tau ir demokratija!...

Turbūt blogai, jei Dievo šaukiasi.

„Liaudies Balsas“ ir kiti Maskvos agentūros organai perpildyti kunigų, pastorių, popių pavieklais, kurie rodomi Maskvos Kremliuje plojant Stalinui, kaip „taikos apaštali“.

Koks Stalinas „apaštalas“, visi žinome. Tikrai idomu, kad komunistai pradedą garbinti dvasininkus ir šauktis jų pagalbos. Argi komunistams jau taip bloga yra, kad reikia šauktis i Dievą? Išėina pagal rusišką patarlę: „Ne plius v kolodiez — prigoditsia vody napitsia“ — nespjau i šulnį — teks pačiam gerti... .

Kaip komunistai „nugali gamtą“.

„Liaudies Balsas“ pasigardžiudamas pasakoja, kaip aštuonių moterėlių „brigada“ sodina Lietuvoje mišką. Mat, „LB“ gardžiuojasi todėl, kad

ta „brigada“ pagal Staliną planą Lietuvoje „nugali gamtą“...

Nabagės tos aštuonios moterėlės, kapstinėjasi, kaip vištos mėšlyne, okupantų nugetuotose Lietuvos miško platuose ir jau treji metai kai sodina ten medelius, kuriems pačios turi prisirinkti sėklų, išdaiginti jas, jaunas medelius išauginti, o po to sodinti. Argi tai ne atželdinimo parodija, ar nepasityčiojimas iš žmonių ir okupuoto krašto?

Jau ir modernistai geri?

Prieš dvejus metus Sovietų Rusijos komunistų politbiuras pasmerkė visus menininkus modernistus. Ypatingai gi buvo įtužę aut Picasso, kurį dergė, kaip įmanydami. Už Picasso sekimą per galvas gavo keli SRS dailininkai. Žodžiu, Picasso, kaip menininkas modernistas, buvo komunistų priešinys Nr. 1.

Ir štai, „taikos kongresas“ Varšuvoje Picasso paskyrė 14.300 dolerių dovaną „už gerą pasidarbavimą taikai“!...

Nekalbant apie tai, iš kur tie pinigai paimti, kyla klausimas, kokie gi sovietiniai principai?

Apie blizgučius.

„Liaudies Balsas“ pasiūlo A. Barono rašinį, kuriame jis kritiškai pasisako apie praeitį ir dabartį. „LB“ ypač patiko vieta, kurioje A. Baronas kalba apie blizgučius.

Daugelis sutiks, kad blizgučiai — visoki ordinai, medaliai — yra praetis likutis, kultūringo žmogaus nevertas. Bet gi, kai „LB“ A. Baroni daro pasiūlymus atsisakyti „blizgučių“, reikia paklausti „LB“, ar jis kartais neko negirdėjo apie ordenų ir medalių lietu, kuris sovietinėje Lietuvoje neseniai nuližo ir nusnigo storu klodu, per inčij storio? Ar „LB“ jau užmiršo savo tuos puslapius, kuriuose pasididžiudamas skelbė, apie tų blizgučių dalinimą? Tai bent atmintis, tai bent „pro gresyviška“ logika!

Mandravonkis

DĖL BENDRUOMENINIŲ LIGŲ

Neginčytina, kad gyvendami išeivijoje, savo lietuviškoje bendruomenėje, pastebime įvairių neigiamų reiškinį, arba kaip juos pavadina „bendruomeninių ligų“. Ir sveikintina yra, kad kiekvienas, kuris tokias neigiamas pastebi, kelia jas visu nuogumu aiškina, išryškindamas visas iš šių „ligų“ kylančias blygybes. Reikia pripažinti, kad tikrai esame reikalingi šių „ligų“ stropaus gydymo. Tik labai gaila, kaip tenka pastebėti, kad kai kurie iš pasišovusiųjų šias ligas gydyti, karais imasi taip aštriai su tomis „ligomis“ kovoti, kad užuot ligoniniui pagelbėjus, tik daugiau „jam“ pakenkia.

Štai prieš akis „NL“ Nr. 44. Tarpe kitų straipsnių randame ir gana platoką straipsnį „Apie Bendruomenines Ligas“. Straipsnyje autorius nurodo nemažą rimtų bendruomeninių blygybių, kurios, ištikrųjų, įėjau taip plačiai būtų mūsų lietuviškąją bendruomenę apėmusios, sudarytų tikrai mūsų bendruomenės tolimiesiems gyvenimui mirtiną pavojų. Tačiau, argi ištikrųjų taip jau čia yra baisu ir ar tos baisios ligos taip jau giliai mūsų bendruomenėje būtų įsigalėjusios?

Pradžioje straipsnio autorius aptaria, kad išeivijoje pasidarė me per daug taupūs. Kad taupydami daugelis pradėjome ne bedavalgyti, arba tiek jau prastai valgyti, kad net pradėjome sirgti įvairiomis skilvio ir kitokiomis ligomis. Nors antroje savo dydžiu lietuvių kolonijoje gyvena, tačiau niekad dar nėra tekę girdėti, kad kas čia iš tautiečių būtų pradėjęs tokį badavimą. Atvirkščiai, tenka pastebėti, kad daugelyje atvejų, sakyčiau, net perdaug jau pradėjo valgyti. Tuo lab-

Bill Herbert, specialus CBC reporteris Tolimuose Rytuose, iš kur jis duoda nuolatinę Korejos įvykių apžvalgą. Praeitame kare jis buvo tokioje pat tarnyboje Europos frontuose.

jau nesinori tikėti, kad imtųsi visai nepažįstamiems asmenims, arba štai kad ir paskutiniuoju laiku bendruomenės parodytu rūpestingumu skaudžiu p. Armalių šeimos likimu, nekalba visai priešingai autoriaus kaltinimų atžvilgiu?

Toliau čia pat kaltinama, kad daugelis dėliai savo šykštumo yra tiek nutolę nuo bendruomeninių interesų, kad esant reikiai, bet stačiai varo priešingą rinkliavai propagandą ir atkalbinėja kitus nuo aukojimo. Tai irgi tiesa, bet gi jokiū būdu šito negalima pavadinti mūsų tikrosios lietuviškos išeivijos liga, bet tik sąmoningu ardomu veikimu tos lietuvių išeivijos dalies, kuriai rūpi ne lietuviškumo reikalai, bet kaip daugiausia pasitarnauti lietuvių ir lietuviškumo žudikams. O tokių savo tautos išsigimėlių, tikrai, savo bendruomenės nariais pavadinti negalime. O gan dažnai lietuviškuose laikraščiuose užtinkamos padėkos už suteiktą reikale vienokią ar kitokią pagalbą ir dažniais atvejais net

— Kaip vertinat, pirminin-
še, mūsų spaudos ir šiaip visuo-
menės priekaištus partijoms,
kad jos esą per daug visur ki-
šasi, kad jos nesutaria dėl Lie-
tuvos laisvinimo klausimais, ir
ginčijasi, kam kur atsistėti, kas
kaip turi tituluoti?

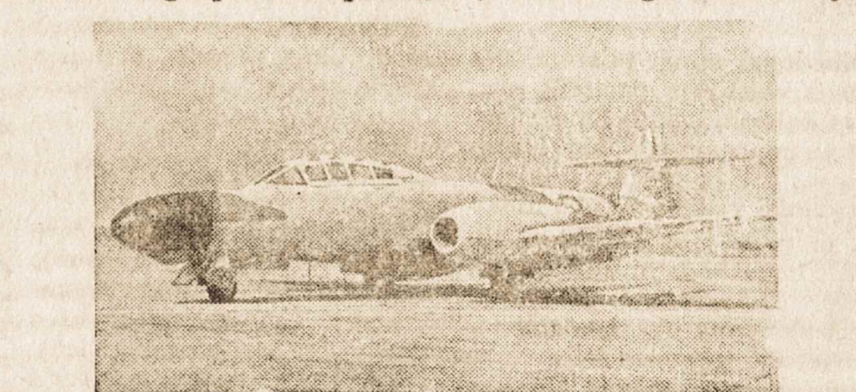
— Partijos yra tokios, ko-
kia yra pati visuomenė. Partija
yra visuomenės dalis. Jei
partijos serga, tai jų nepagydy-
si, pačios visuomenės nepagy-
dės. Partijų žmonės nėra im-
portuoti iš užsienių. Gal būt,
kad tremtis partingumą sustip-
rino. Gal būt, kad partijos kar-
tais peržengia savo veiklos ne-
turalią sieną.

Partijų spritis—politika, vė-
tybės tvarkymas, kova dėl po-
litinės krašto laisvės ir tt. Bet
jei kas sakyti: anoji, ve, par-
tija yra tokia ir tokia, manėsk
kas kita — angelas, tai pasiro-
dytų tikrai partiskesnis už ki-
tus. Be partijų nėra demokra-
tinės tvarkos. Kur viena parti-
ja, ten ne demokratija, bet dik-
tatura. Verčiau tad partinės
rūgtybės demokratijoje, ne-
kaip vienpartinis diktatorinis
viržis. Pasisakymas prieš par-
tijas rodo tik arba politinį ne-
subrendimą, arba maskuotą to-
talizmą. „Nepartinis“ žmogus
politikoji yra fikcija. Žinoma,
praktinė politikoj susiduriama
ir su „nepartiniais“ žmonėmis.

Prelatas M. Krupavičius apie politines partijas

IŠ PASIKALBĖJIMO.

Šiuo metu mūsų partijos turė-
tų pasiekti Europos valstybių
pavyzdžiu. V. Europai atsi-
dūrus pavojuje, valstybės jun-
giasi tam aukodamos net savo
suverenumo dalį. Ir mūsų par-
tijoms dabar ne metas savo par-
tines programas demonstruoti.
Šiuo metu partijos „Aš“ turė-
tų sutapti su bendruoju lietu-
viškuoju „Aš“. Bet šioj vietoj
norėčiau pabrėžti, kad konsoli-
dacija ne mažiau yra reiklinga
ir mūsų „nepartinei“ visuome-
nei, kuri kitais pagrindais gal-
ne mažiau susiskaldžiusi ir įsi-
aistrinus negu politinės parti-
jos. Vardan Lietuvos ir ji turi
vienybės kelią patraukti.

Naujas britų naktinis kovos lektuvas Meteoras N. F. 11. Tai dvivietis lektuvas, aprūpintas radaro įrengimais, kurie įgalina surasti priešą tam soje.

doje, kodėl ir kada atvyko?

— 1902 metais išvykau iš
Lietuvos į Angliją, Glazgovą,
— sako p. Dubauskas.

— Kodėl išvykote?

— Širdis išvedė, nors tėvai
neleido...

— Buvo kokių priežasčių?

— Buvo vyriausis sūnus ir
tėvai norėjo, kad būčiau ūkinin-
kas, Baisogalos val., Pagardu-
vių kaime tėvas turėjo 20 ha.
žemės...

— Gražus Jūsų kaimo var-
das...

— Mat, pro mūsų kaimą te-
ka Garduvos upelis, kuris įte-
ka į Liaudį, o ši — į Nevežį.
Šalia upelio turėjome sodželką
(kudra), kurioje buvome įvei-
sę žuvų, maudėmės patys ir
arklius maudydavome, — ma-
nė prisimena praeitį p. Du-
bauskas. — Seniai jau praėjo
tie laikai...

— Tai neblogo buvo gyven-
ti, kodėl gi pasitraukėte į vaka-
rus?

— Kažkaip neramu buvo...
Dvejus metus tarnavau rusų ca-
ro kariuomenėje, Batume, Kau-
kazo srity, prie Juodųjų jūrų.
— P. Dubauskas prisimena Kau-
kazą, žmones, gamtą, kuri ten
yra subtropinė. — Susirgus
driugu paleido namo, o po dve-
jų metų, patikrinę sveikatą ir
radę mažakraujystę, paleido at-
sargon. Bet tvinko karas, o
kariauti už Rusiją nesinorėjo,
todėl 10 vyrų vieną sekmadienį
perėjome į Smalininkus, tada
Vokietijos pusę ir netrukus at-
sidūrėme Anglijoje.
— Kodėl būtent į Angliją

vykote, o ne į kurį kitą kraštą?

— Ten turėjau giminaitį,
Kurkockį, nuo Dotnuvos. Pas-
jį ir taikiau.

— Kaip sekėsi Škotlande?

— Ten vedžiau. Bet gyven-
ti buvo sunku. Anglai nemėgo
užsieniečių ir į darbus neėmė.
Galima buvo gauti tik tai su-
niausius ir blogiausius darbus.
Už 55 valandų darbo savaitę te-
mėkė tik 16 šilingų. Tik-
tai po dvejų metų uždirbda-
vau daugiau kaip svarą. Tai bu-
vo maždaug 8 centai už valan-
dą.

— Kodėl persikėlėte į Kana-
dą?

— Išgirdome, kad Kanado-
je geriau gyventi, geriau darbi-
ninkai uždirba. Be to, ir agen-
tų atsirado, kurie siūlė važiuo-
ti. 1905 m. rugpjūčio 14 d. bu-
vau jau Montrealy.

— Kaip čia sekėsi įsikurti?

— O, čia darbų buvo daug.
Darbą gavau iš pirmos dienos.
Kas atvažiuo tada, visi gavo
darbus.

— Gal atsimenate, kokius
lietuvius radote?

— Žemaičius ir Balšius Vil-
le Emarde, Rasj Rosemounte,
Masj Frontenace, Juškevičius,
Jonikius, Kvietkauskas... Viso
buvo apie 15 žmonių. O į ru-
denį, prieš Kalėdas jau dau-
giau privažiavo.

— Gal žinote, kas buvo pir-
mieji lietuviai, kurie atvyko į
Kanadą?

— 1902 metų vasarą iš Glas-
govo į Montrealy atvyko du vy-
rai: — Štarkos. Bet jie apsi-
dairė ir, neradę lietuvių, Mont-
realy apleido. 1902 m. rudenį

mas apie tą ilgą į demokratiją
kelį? Ar tai buvo N. Lietuvos
ūkininkai ir darbininkai?

Drąsiai galima autorių užtik-
rinti, kad nei ūkininkas, nei
darbininkas Lietuvoje jokios
valdžios nevertė ir nevers, nes
jis tam neturi nei reikiamų prie-
monių, nei sugebėjimų ir todėl
visi šie autoriaus išvardinti ti-
tulai bent jau Lietuvos ūkinin-
kui ir darbininkui tikrai netin-
ka.

Ir jeigu straipsnio autorius
išdidžiai drįsta šį ūkininką ir
darbininką klausyti: „ka jis šiuo
metu Tėvynei gero daro?“, tai
jau labiau galima paklausti pa-
tį autorių, ką jis šiuo savo
straipsniu Tėvynės labui pada-
rė? Ar, autoriaus manymu, to-
kiu neapykantą sėjančiu straips-
niu galima sėkmingiau pagydy-
ti bendruomenėje pasireikš-
usias „ligas“ bei pasitarnauti tē
vynei?

Kelkime viešumon kiekvieną
negerovę, nesigailėkim pastan-
gų joms pašalinti, bet tuo pa-
čiu vankime viso to, kas joje
galėtų išsiaukti dar skaudesnių
blygybių, venkime sėti joje ne-

visuomenę kartais linkus išlie-
ti ant partijų tik dėl to, kad ne-
zino ant ko kito išlieti galėtų.
Partija dažnam atleidimo ožys.
Jai primetma visa, kas kitur ne-
telpa. Kad partijos siekia vald-
žios — natūralu, nes tokia jų
prigimtis. Be valdžios, be par-
lamentinės dugumos partija sa-
vo programos neįvykdydys. Pro-
gramos įvykdymas — partijos
tikslas. Gal mes turime per-
daug partijų. Gal kai kurios
be realaus pagrindo pačioj vi-
suomenėj. Anglosaksų partinė
sistema mums labai praverstų.
Bet partijų kiekį išspręst tik iš-
laisvintoji Lietuva.

Dėl priekaišto, kad partijos
siekia įtakingesnių vietų, tin-
ka tas, kas pasakyta dėl parti-
jų siekimo valdžios. Tai natu-
ralu. Žinoma, tas siekimas ne-
turi būti kerksmingas bend-
ram reikalui. Pasigėrėdamas ir
pasididžiudamas galiu konsta-
tuoti, kad tremty tokių Lietu-
vai kenksmingų užsimojimų ne
buvo.

Priekaišto partijoms, kad jos
nesutaria, kaip kas turi būti ti-
tuluojamas, aš iš viso nesupran-
tu ir jam faktų nežinau. Aš esu
palyginti jau nejaunas partijos
žmogus. Jau 1905 m. buvau
politikas ir partijos žmogus, ži-
noma, tokia prasme, kokį tais
laikais Lietuvoj buvo partija ir
politika. Tame darbe teko dirb-
(Nukelta į 7 puslapį)

apykantos ir susiskaldymo tar-
pe inteligentų ir praščiokų, o
savo asmeniui, kaipo intelligen-
tui, pagarbos susilauksime iš
savo bendro likimo draugų ne
savo turimomis žiniomis apie
mėnulį bei marsą, ne stipriais
epitetais ir ne įkyriu sau, kai-
po inteligento pirmavimo bei
nusileidimo reikalaudami, bet
savo naudingą bendruomeninių
veikimu, nuosirdumu bei tak-
tiškumu.

Būsimajai Laisvajai Lietu-
vai visi būsimie reikalingi ir nau-
dingi ir praščiokai ir intelligen-
tai, tiek tie, kurie buvusioje
Lietuvoje matė tik gerąsias pu-
ses, tiek pat tie, kurie ir buvu-
sias joje (klaidas prisimena, o
jei kuris šiame mus priglaud-
siame laisvių krašte tiek jau bū-
tų giliai įsisaknijęs, kad laikui
atėjus bevelytų čia sau poilsio
dienų susilaukti, nebūkime per-
daug griežti ir jų atžvilgiu.
Juk argi nėra malonu ir nau-
dinga turėti puikiai įsikūrusių
savo tautiečių tiek čia Kanado-
je, JAV ar kitame krašte? Juk
yra tikra, kad atėjus laukiamai
dienai bent daugumos apsi-
sprendimą lems ne vien tik tē-
vynės meilės jausmai, bet ir ki-
tokios gyvenimo priežastys.
Tad kam be reikalo, iš anksto
vieniems kitus įtarinėti bei bū-
simais poelgiais kaltinti? O
kolei šis mūsų svajojamas ap-
sisprendimo rytas išauš, pasi-
stenkime savo energiją geres-
niam tikslui sunaudoti, ne savi-
tarpio skaldymo iš neapykan-
tos sėjimo, bet vienijimo ir tar-
pusavio sugyvenimo labui.

Vyrukas - Mažamokslis.
Toronto.

Atvaizde viena iš britų pirmau-
jančių filmų žvaigždžių Honor
Blockman, apsirėngusi nauja-
siu Ronald Paterson'o suknelės
modeliu.

Kaip Kanadoje kūrėsi lietuviai

F. DUBAUSKAS Į KITŲ PASAKOJIMUS ĮNEŠA PA-
TIKSLINIMŲ.

10.

Kai jau pasibaigė žy-
mosios mūsų visuomenės vei-
kėjos Marijos Arlauskaitės gar-
bei suruoštojo pobūvio oficia-
lioji dalis ir prasidėjo linksmo-
ji — šokiai, mudu su p. F. Du-
bausku patylomis išdūlinome
iš DLK Vytauto klubo ir pasi-
leidome į Montrealeio rytus. Da
važiavę iki St. Catharine galo,
autobusu patekome į Hochelaga,
kuri myliomis yra nužings-
niavusi į Montrealeio rytus, į pa-
kelius įsikūrusią Marciere mies-
to dalį.

Hochelaga teko vykti į Mont-
realeio rytus pirmą kartą. Neži-
nomos vietos traukė dėmesį, o
p. Dubauskas vis aiškino prava-
žiuojamąsias. Plati Hochelaga
gatvė vienoje vietoje darė vin-
gį. P. Dubauskas paaiškino,
kad gatvė čia išlenkta todėl,
kad apsuka psichiatrinę ligoni-
nę, ramumo dėliai. Joje esą
apie 15.000 ligonių. Ligoninė,
kaip didelė įmonė, turi didžiū-
lius kelių aukštų namų blokus;
turi savo ūkį — karvių bandą,
laukų ir tt. Stebino tačiau li-
gonių skaičius. O juk tai ne
vienintelė psichiatrinė Montre-
aleio ligoninė.

— Šioje ligoninėje, — aiški-
no p. Dubauskas, — yra vienas
lietuvis, kuris jau seniai yra
sveikas bet ligoninėje jis turi
būti ir toliau, nes niekas neapsi-

ima jo išimti. Mat, ligoninės
tvarka reikalauja, kad kas nors
už jį garantuotų, o garantų ne-
atsiranda, ir jis čia turi būti be
galo...

Ne ką galėjau į tai pasakyti,
nes iš tikrųjų tokiais žmonė-
mis, kurie neturi artumųjų, gi-
minių, turi rūpintis bendruo-
menė. O vis dar yra žmonių,
kurie sako, kad bendruomenės
nereikia. Jeigu jie atsidurty
kioje padėtyje, tur būt, panorė-
tų bendruomenės. Argi tai žmo-
niška, kad tautietis kankinasi ir
negali išeiti į laisvą gyvenimą?
Tepagalvoja apie tai visų lietu-
vių organizacijos prieštai.

Po pusvalandžio mes jau bu-
vome 2527 Bernard Bulvard,
Mercier srity ir p. Dubauskas,
darydamas namų duris, paaiški-
no:

— Šituos namus pastačiau aš
pats, tik tai pardaviau lenkų šei-
mai, iš kurios dabar nuomoju
kambari.

Pasirodo, p. Dubauskas ilgą

laiką dirbo kaip kontraktorius
ir dabar turi du nuosavus na-
mus, kuriuos nuomodamas ir
gyvena.

P. Dubauskas visų pirmą

pradėjo pagal savo planą: pa-
skaitė man savo raštus, kurių
jis yra prirašęs politinėmis te-
momis visą pluoštą. O po to
pradėjome kalbėtis man rūpi-
ma tema: kaip jis kūrėsi Kana-

mens tvarkomas neatsižvelgiant
į objektyvumą. Labai maionu,
kad vis dėlto, galima konsta-
tuoti, ne visi ir lietuviai pergy-
veno ekonominės depresijos
baismetį.

— 20 metų dirbau pas tą pa-
tį kontraktorių, — sako p. Du-
bauskas. — Pats esu specialis-
tas statybininkas ir bent 10 na-
mų pats esu pastatęs. Štai, ir
šie namai mano pastatyti. Bet
jau kuris laikas kai mažiau šį
užsiėmimą, nes ir be to vargo
galiu gyventi.

— O kaip su draugijine veik-
la?

— Priklausau šv. Kazimie-
ro, šv. Jono ir DLK Vytauto
klubo Pašalpinei, nes kai pir-
mosios dvi draugijos susidėjo
draugėn ir paskui su kapitalais
perėjo į Pašalpinę, ir aš pri-
klausau.

P. Dubauskas pastebi, kad
p. Jankevičius, kalbėdamas apie
pirmąjį Montrealy mirusį lie-
tuvį, suklydęs, nes jis buvęs ne
Vincas Grabauskas, bet Kazi-
mieras Petkevičius, priklausęs
šv. Kazimiero draugijai, neve-
dęs. Laidotuvės buvusios 1907
m. pavasarį.

Kai grįžau iš p. Dubausko,

Montreals, atrodė, skęstąs

elektros šviesose, nes daug kur

aukštai ryškiomis spalvomis

žaižarojo didžiulės reklamos.

Per miestą driekėsi ištisos spal-

votų šviesų linijos. Ir buvo ty-
lu ir gudu, tartum prieš audrą,
kuri kilo toli, toli už vanden-
y, bet kurios artinimasis jau-
dino tą tylą ir rimties trokštan-
čias, bet nerimo erzinas,
žmonių esybes. (b. d.)

Mūsų studentijos vargai.

Gal būt didesnei visuomenės daliai yra mažai žinoma apie lietuvius, studijuojančius Šiaurinės Amerikos universitetuose. Tikriausiai nesuklysiu teigdamas, kad daugumos nuomone studijos šiuo metu yra tam tikra prabanga. Bet tai yra toli nuo realios tikrovės. Iš 16 Toronto Universitete studijuojančių lietuvių nė vienas neturi laimės naudotis bent kokia prabanga. Jų darbo sąlygos galėtų būti tiksliau apibūdinamos kitais žodžiais: skurdas ir per nedateklų skurdis ir ateiti. Taip, paviršutiniškai pažiūrėjus jie kuria savo ateitį, bet ar tai nėra vienas iš pagrindinių mūsų tautiškumo išlaikymo ir mūsų Tėvynės atstatymo sąlygų — palaikyti kuo didžiausią inteligentijos skaičių? Kas padengs mūsų inteligentijos nuostolius abiejų spalvų kacetuose, kas papildys per šiuos juoduosius metus amžinybės nužengusias pajėgas?

Nepriklausomybės laikais, kuomet ir kacetai neretindavo mūsų eilių. Lietuvos aukštosios mokyklos išleisdavo šimtus naujų inteligentų vien tik papildyti laiko išskintas jėgas. Šie šeši metai Lietuvoje ir tremtyje palažė tragiškai didelių skaičių mūsų tautos branduolio. Tačiau kiek mūsų jaunimo buvo paruošta užimti jų vietas? Vokietijos universitetus baigė vos kelios dešimtys lietuvių, kai tuo tarpu per tuos metus Lietuvos universitetai būtų paruošę per 1000 naujų jėgų. Ar tai nėra tragiškas balansas?

Šie liūdni faktai verčia mus pažiūrėti į mūsų studijuojančių jaunimą visiškai iš kito taško. Taip, jie vargsta dėl užsibrėžto tikslo, bet šis tikslas nėra egoistinis, kaip kažkurie mano.

Dauguma mūsų tautiečių gal būt šiek tiek apsirėdę dolerine liga ir neretai primeta ją

studentams, sakdami, kad po metų, kitų jie sėdės šiltose vietose ir kraus milijonus. Tačiau ar daug kas žino, kad Kanadoje diplomuoti tik iš universitetų retai uždirba \$ 250 per mėnesį. Tuo tarpu kai didelės normalių darbininkų gauna net ir daugiau. Argi apsimoka vargti 4 metus sumokant už tai apie \$ 3.000 tuo tikslu, kad po to uždirbtum tik apie porą šimtų per mėnesį? Ne, šis studijuojančio jaunimo pasiryžimas turi daugiau ideologinio atspalvio, negu materialinio. Ir iš tiesų žinant jų finansinę padėtį, kartais darosi baisu pamąstyti, kad dauguma tik su keilias dolerius kišeniųje pradeda studijas. Iš šalies žiūrint atrodo, kad tai yra gryna savivudybė. Taip, ta jų drąsa yra nuostabi ir kelia pasigėrėjimą mūsų nepasiduodančių jaunimui.

Ir štai kodėl mūsų aktyvusis studijuojantis jaunimas yra vertas pagarbos ir, netgi pasakytiau, konkrečios paramos. Mūsų kolonijos nėra turtingos, bet jos yra turtingos neleistu studentams badauti, kaip kad yra atsitikę Toronte. Iš kitos pusės yra baidi tragedija būti priverstam atsisakyti universiteto dėl finansinių sunkumų, kai 4 metų sunkaus darbo vainikavimas yra beveik ranka pasiekiamas. Yra faktų, kad vietinių universitetų pripažinti ypatingai gabiais ir savo gabumais išsiveržę „garbės studentai“ yra priversti atsisakyti universiteto vien todėl, kad jie neturi ko valgyti. Ar šitie faktai neapeliuoja į visuomenę?

Aš manau, kad lietuvių visuomenės pasyvumas studentijos reikalams nėra pagrįstas. Atėjo laikas ir net vėlyvas prabūti visuomenei ir pasisakyti savo mintis. Vardan mūsų tautos gerbūvio neleiskim išmirti mūsų inteligentijai!

A. J.

Mokslo naujienos

KOSMINIAI SPINDULIAI

Nacional Academy of Sciences tyrė 422 fotografijas, nuotrauktas balionuose 20 mylių aukštumoje. Balionai buvo paleisti i aukštybes virš Minnesotos ir virš Kubos. Tokių galimų kosminių spindulių žemės paviršiuje negalima pagauti, nes jie prasimušdami po orą, suaižėja ir nebepasiekia žemės paviršiaus.

Kosminiai spinduliai yra ne kas kitas, kaip tam tikrų medžiagų atomų branduoliai. Iš kur jie erdvėje atsirado, ar iš saulės ar iš tolimesnių platybių, tas klausimas tebėra dar neišspręstas. Fotografijos pagauti kosminiai spinduliai 20 mylių aukštumoje pasirodė daugumoje esančių vandenilio bei helijaus atominių branduolių. Kos-

minių spindulių energija esanti 5.000 kartų galingesnė, kaip sprogstančio urano atomo energija.

Fizikos mokslininkai sako, kad naujausieji tyrinėjimai padės iš aiškinti kosminių spindulių paslaptis.

AUTOMATISKAIS ŠILDOMAS PRAUSTUVAS

Ligšiolinių praustuvų trūkumas, kad jie dažniausia yra sušalti su centriniu arba kitokių šildymu. Inžinieriai rūpinasi sukurti savarankišką šildytuvą, kuris būtų portatyvus ir praktiškas panaudoti. Amerikos konstruktoriai dabar padarė automatinį, elektrą šildomą, praustuvą, kuris yra nedidelis ir labai patogus.

Vidudienyie

ALBINAS MARIUS KATILISKIS

Balsai pamažėle tilo sodžiuje. Tartum po vidurnakčio, kada iš visų pusių parsibeldusi jaunuojuose sugula kamarose, užsauna velkes ir užpučia žiburius. Pėsti, būreliais susimetę, nutraukė tuojau po pusryčių. Ir jiems įkandin, išbradėjo važiuoti. Bene paskutinis vežimas rūsia išlėkė iš Vaitiškio kiemo. Tai jo šeima važiuo. Patsai Vaitiškis, išlėkęs juos, stovėjo gatvėje, žiūrėdamas kaip sūnus Kastantas poškino į šoną botaga, iškėlęs vieną koją laukan, lyg nebūtų jai vietos porinėje brikoje. Šalia jo sėdėjo samdiny Juozas ir mažasis sūnus. Marti, kaip guba kūpojo, apsisiautusi iki akių plačia skara, kad nesudulėtų naujos, šilkinės parėdnės. Ji užmėgė didesnę dalį užpakalinės sėdynės, taip, kad vyresnioji duktė, su gimnazistės kepuraitė ant ilgų kasy ir kaimynės Mikošienės levutė, atrodė prispaustos prie sėdynės krašto ir tuojau bus išstumtos lauk. Vairai spaudėsi viduryje, kur kas, didiesiems ant kojų ir kelių.

Vežimas, kaip marga vestuvininkų valkšna, apsisiautė paties sukeltose dulkėse ir nuskenkė pakalnėje į Katmilį.

— Be reikalo tik gyvulus sušildys. Juk spės. Kur dar saulė... Še... Pro klėties kertę lipa i uosį, — tarė senis, apsisukdamas į kitą pusę, bene pamatys dar ką atvažiuojant. Tirstai sužėlė sodžiaus medžiai, šakomis ir viršūnėmis pykėsi į žalią stogą ir po jais buvo vėsu ir tamsoka. Žiūrint iš galo, gatvė matėsi aiškiai, per visą sodžiaus ilgį, kaip tamsaus miško spindis, ir už jo laukų lopinys tvaksėjo saulėje. Neį pėsčias, nei važiuotas nebe išsisuko iš kiemo ir Vaitiškis stovėjo vienas, kaip skerdžius prie užmigusių bandos.

— Še, tai jau kas gyvas išsivaikščiojo... — antrą kartą pratarė Vaitiškis. Ir jam pasišmeižė, kad jis tikrai vienas, vienintelis gyvas daiktas likęs sodžiuje. Ne, visuose namuose yra po žmogų, kaip ir jų mergina. Bet ji apsiruošusi nu-

Andrejs Eglitis

KADA VARPAI SUGAUS.

Kada varpai sugaus —
Sugrįš kareiviai į namus;
Ir galvas ant kelių motinoms padėję,
Jie tars: Gana kentėjom.

Kada varpai sugaus —
Ak, ašarų jau priraudota sklindai:
Mažiausioji gėlės taurė, giliausieji šaltiniai,
Bedugnai jūrų duburiai.

Dar vienos rankos kyla kovai,
Dar vienos lūpos Dievą garbina,
Dar vienas žiedas skleidžiasi griuvėsiuose,
Dar viena siela bunda meilės kupina,
Dar vienos akys ašarom pasrūva.

Tai mano tėviškė, liūdna per amžius,
Regiu ją prieš save mirties šalnoj —
Neišraudoti man jos amžių skausmo —
Neišmilti man jos meilės amžinos.

Kada varpai sugaus —
Tada sugrįš kareiviai į namus.
Ant kelių galvas motinoms padėję,
Jie tars: Gana, gana kentėjom.

Iš latvių kalbos vertė H. Nagys.

AUKSO SANĖDLIAI

Jungtinių Valstybių geologai teigia, kad dabar veikiantieji ugniakalai ateityje bus didžiausio aukso, sidabro bei aliejaus kasyklų centrai. Jie savo išvedžiojimus paremia tuo, kad dabartinėse aukso bei sidabro kasyklų apylinkėse, gilioje senovėje veikė ugniakalai.

Geologas A. H. Kosermanas sako, kad kur dabar Colorado valstijoje yra didžiausios aukso ir sidabro kasyklos ir jau iki šiol iškasta 375 milijonų dolerių vertės aukso, prieš 25 milijonus metų ten veikė ugniakalai. Cripple Creek distrikte atrasta viena aukso gysla pačiame ugniakalnio kraterioje, ir toje gysloje rasta už 30 milijonų dolerių vertės aukso. Prieš milijonus metų toje apylinkėje veikė labai daug didelių ugniakalnių. Išsiverždami tie ugniakalai išversdavo milijonus kūbinių metrų žemės, kurioje dabar randama daug vertingų mineralų.

Geologai taipgi tvirtina, kad Texas valstijoje daugelis aliejaus šaltinių randama seniau buvusiose ugniakalnio krateriuose, bei jų dugne. Tie ugniakalai veikė prieš 80 milijonų metų ir juos tik dabar sudaro, beješkodami aliejaus šaltinių. Deimantai ir kiti brangieji akmenys irgi randami tose vietose, kur senovėje veikė ugniakalai. Žemės gėlmės esantys karštis sutirpina aukso ir atskiria jį nuo priemaišų, ir kada ugniakalnis išsiveržia, tie aukso klodai, susimaišę su uolomis, būdavo išverčiami viršūn. Nors ugniakalnio išsiverčiame lavoje nėra jokių vertingų medžiagų, bet geologai sako, kad tų brangiųjų metalų yra ugniakalnio kraterių viduje, bei giliai dugne, ir kada jie atšals, ateities žmonės ras aukso.

— New Jersey valstijos lietuvių parapijų chorai turėjo bendrą koncertą, kuriame dalyvavo apie 150 dainininkų. Jungtinį chorą vedė muz. prof. J. Žilevičius.

— Philadelphia pradžioje veikė lituanistikos institutas, kurį lanko ir daugelis Amerikoje gyvenusių lietuvių.

žmonės. Žiūrėdamas į kopytėlę, prisiminė Vaitiškis didįjį meistrą, Gagutį Polinarą. Užau go jisai Pakarniuokose, įnamio troboje ir visą jaunystę praleido pas svetimus. Sakydav, kad juodu tą pačią dieną krikštijo, bet jau kada, pačioje sveikatoje, užgriuvo jį negyvai žvyrdubėse smėlis.

Pirmasis metais, pradėjęs valdyti ūkį, parsivadino Vaitiškis Polinarą, kad pastatytų naują kryžį. Senasis jau du kartus buvo išvirtęs ir iš naujo kasamas žemėn, pasidarė žemė, jog ranka siektų ąryžmavonę. Padirbo Polinaras šią kopytėlę ir visi ėjo pasižiūrėti, kaip dyvo nematyto. Pravažiūno dami kėlė kepurės ir dar po ke lis kartus atsiskurdavo. Iš kiemo į kiemą traukė meistrą ir jis dirbo vis kitokias, vis ypatingesnes. Dvimeį tris stogė liais; žvaigždės pavidalo, apskritais ir kertuotais. Kai vėjas papučia, rodos skamba ir lašėte laša varpeliais. Viršuje arkanuolas Gabriėlius pučia triūbą. O viduje visi dangaus šventieji.

Stovėjo kopytėlė ant storo ažuolinio stulpo, trobos gale, prie vartų. Jos papėdėje augo smidrai ir kerojo kuplus die medžio krūmas. Ir buvo šalia maiš padarytas sučelis, o toliau — takai nubarstyti smilti-

KULTŪRINĖ KRONIKA

LIETUVISKOS KALĖDOS PER RADIJĄ

Montrealio radijaus stotis CKAC (Bangos — 730) gruodžio 24 dieną, Kūčių dieną, 17 (5 p. m.) valandą duos lietuvišką pusvalandį, pavadintą „Kalėdos Lietuvoje“.

Lietuviškas pusvalandis jau ne pirmą kartą duodamas šios radijaus stoties, dėka stoties publicisto prof. Claude A. Bourgeois, kuris ir šį kartą padarys to pusvalandžio įrangą, o po jo kalbės Aušros Vartų klebonas kun. Kubilius, S. J., apie religinę šventės pusę ir p. I. Ke-mežytė-Lukoševičienė — apie lietuviškas Kalėdų tradicijas bei papročius. Koncertinę dalį išpildys op. sol. E. Kardelienė ir pianistas K. Smilgevičius. E. Kardelienė giedos kalėdines giesmes ir liaudies dainas, o K. Smilgevičius — skambins fortepionu (jis ir vargūnais palydės E. Kardelienės giedojimą). Valandėlės užbaigai kun. Kubilius pasveikins Kalėdų šventėms visus lietuvius.

Transliacijos pradžia bus Montrealio laiku.

LIETUVIS INŽINIERIUS MOKSLINIAME DARBE

Prieš mėnesį į Montrealį iš Paryžiaus atvyko inžinierius Juozas Bulota. Jis Paryžiuje dirbo prancūzų firmoje, kuri jam buvo pavedusi laboratorinį išradimą skirtą darbą. Inž. J. Bulota jau Paryžiuje dirbdamas padarė kelis išradimus, kurie ten ir užpatentuoti. Dabar ta pati firma, kurios skyrius veikia į Montrealį, inž. J. Bulotą iš Paryžiaus komandiravo į savo fabrikus Montrealy, kame mūsų tautietis tęsia išradimų ir bandymų darbus, taikinamas techninio, jam paskirta padėti, personalo. Inž. J. Bulota netrukus priveda prie galo dar vieną naują ir labai svarbų technikos srityje išradimą.

PABALTIEČIŲ GRUPĖS KONCERTAS

Gruodžio 10 d., nuo 4 p. m. iki 5.30 p. m. centrinėje YMC A, 1441 Drummond St., Montrealy, koncertų salėje įvyks solistų koncertas, kuriame dalyvauja sopranas L. Carlson, fleita ir drauge baritonas A. Grant, pianistas K. Smilgevičius, pianistas ir vargoninkas R. Toi ir smuikininkas amatorių H. Unucka. Programoje: G. Telemann, A. Vivaldi, J. S. Bach, P. Tosti, E. Darzius, R. Schumann, F. Schubert, M. K. Čiurlionis, E. Chopin, S. Rachmaninov, A. Jurjans, E. Grieg, R. Strauss ir J. Brahms.

LIETUVAITĖ FILMUOSE

Argentinoje, Avelenedoje karnavalo metu buvo išrinkta grožio karalienė Irena Lilija Gudeliūnaitė. Dabar ją pakvietė ispanų filmų firma dalyvau-

ti kino filmose. I. L. Gudeliūnaitė su ta filmų firma pasirašė sutartį vaidinti, kaip artistė, ispanų kalba sukamuose filmuose.

LIETUVIS PROFESORIUS KOLUMBIJOS UNIVERSITETE

Kazimieras Žeromskis, gimęs 1913 m., 1942 m. baigė Lietuvoje dailės studijas. Karas jį nubloškė į Vaisius, kur stu-jas gino Romoje, Paryžiuje ir Madride. Pastarajame jis suruošė savo dailės parodą, kurioje labai patiko Kolumbijos atsotvui. Šis lietuvių dailininką rekomendavo Bagotos Javeriana universitetui, kuriame jis dabar veda dekoratyvinio meno katedrą.

Lapkričio mėnesį Bogotos Nacionalinės bibliotekos patalpose buvo suruošta jo darbų paroda, kuri sukėlė susidomėjimą ir gerą lietuvių dailininko įvertinimą.

GRAŽIAI VEIKIA LIETUVIŲ KULTŪROS REMĖJAI

Bostonė veikia Lietuvių Kultūros remėjų draugija, kuri turi per 200 narių, per metus sumokėjusių narių mokesčių \$ 1.145 ir apyvartos padariusi 2.000 dolerių. Draugija visus metus remė šeštadieninę lituanistikos mokyklą ir H. Kačinsko dramos studiją, surengė du literatūros vakarus ir dramos studijos spektaklį. Gražus labai naudingo darbo pavyzdys, kuriame dalyvauja tiek senieji, tiek naujieji lietuviai.

ATVYKSTA MENININKŲ Į MONTREALĮ

Gauta žinių, kad iš Anglijos atvyksta pp. Žmuidzinai ir p. Lukošius, kurie Montrealy žada būti ši šeštadienį, XII. 9. Taip gi sužinota, kad jau per einamąją stovyklą yra muz. Gailevičius ir rašytojas J. Kruminas, kurie netrukus taip pat laukiami Montrealy.

ATVYKSTA DAUGIAU MENININKŲ

Į Broktoną, ties Bostonu, USA, šiomis dienomis atvyko iš tremties Lietuvos operos solistas V. Puškorius, kuris ilgesnį laiką užtruko pereinamosiose stovyklose.

Broktonas ir Bostonas surinko didelį jau būrį tremtinių, kaip pp. Naujokačiai, dail. An driušis, pianistė Levickienė, art. H. Kačinskas, Mereckai, Malinauskai, Bortkevičiai, — bekiev visi iš Detmoldo arba vėliau iš Augustdolfo. Dabar tą būrį papildė ir p. Puškorius.

— St. Būdivas intensingai dirba prie naujo romano „Rapolas Gelžinis“, kurio pirmąjį tomą jau baigė.

— Dail. A. Vaškeška Čikagoje atidaro bažnytinių meno studiją.

prastuose žiedeliuose, kurių kvaptis smilkte smilko ir viršijo visus.

Jau žydi raudonieji dobilai ir netrukus liepos vašku pagels — krypo senio akys i aukštus ir tirsta lapija medžius. Už jų gi, tarp jaunų obelakių, kaip margaspalviai jurginiai, švietė avilių stogeliai. Ir jie gaudė saldžiai migdancia medunešio daina, tartum iš tolybių žeme atsiubuojančia.

— Eisiu pažiūrėti bičių, — pratarė Vaitiškis. Ir išsėmė iš dantų užgesusią pykę. Pagrai binėjęs apie šonus, atsiminė, kad nėra nei vienos kišenės baltose kelnėse. O nekencia jos tabokos, ei, ir dar tokiu laiku, kai drumsčiasi ir siuva, ne-lyginant žarijos iš pečiaus. Iškrėtęs pelenus i tvoros statinį, įgrūdo pykę už anties. — Ir nežinau kuokės, kada susimailys spiestis.

Aviliai rikiavosi po obelimis. Buvo jų dvylika pilnų ir pora dar tebelaukė spiečių. Visi nau bepakeldamos getonas kojas, ji ir dažyti. Tai darbas ir išmone Kastanto, po to, kai jų sode iš liūtažandžio suskliaus tu auselių, i plačią ir skaisčią, kaip saulę, žinią. Landė po tamsiai mėlynus čebatėlius ir skendo giliose tuliponų taurėse, tartum sudėtos maldai vai kaip rankutėse. Braidė razetose, susiliedamos savo pilkumu ju soiečius po metu — kitu išmir-

PRIEŠ KALĖDAS PRIME-
NAMA

„NL“ Spaudos platinimo skyrius turi dar šių knygų ir gaidų:
Raudonoji Žvaigždė 0.75
Barono Miunchauzeno nuotykių 1.25
Kryžiai, romanas 2.00
Literatūros almanachas iš JAV 2.00

Gaidos: St. Gailevičius — Nauja daina \$ 1, Klijūnas — \$ 1, Juokdarys mėnulis \$ 1: St. Gimkus — Oi greičiau \$ 0.50; Kur bazužė samanota \$ 0.50; Aš išvilčiau \$ 0.50, Plaukia sau laivelis \$ 0.50, Birutė \$ 1.30, J. Tallat-Kelpša — Ne margi sakalėliai \$ 0.60, A. Vanagaitis — Naktis svajonėms \$ 0.60, J. Naujelis — Neverk, motušėle \$ 0.75, J. Žilevičius — Mano deimantas \$ 0.60, Ratai \$ 0.60; K. V. Banaitis — Liaudies dainos — Anksti rytą atsi keliam ir Ei, liuliuo, liuliuo \$ 1, ir Aš per naktį \$ 1.50.

Kas nori išgity gaidų, prašomi tuojau atsiiepti, nes jos po NM bus gražintos leidėjui. Gaunamos „NL“ spaudos skyriuje, 3a — 4 Ave, Ville Lasalle, Montreal, P. Q.

TREMTINIO
KALENDORIUS

Vienintelis lietuvių laikraštis Vokietijoje „Tremtis“ išleido kišeninį tremtinio kalendorių 1951-2 metams. Jame yra Lietuvos atstovybių ir konsulatų bei įvairių pasaulio lietuvių įstaigų adresai, kat. ir tautiniai vardai, geografijos žinios ir kt. Šis kalendorius Amerikoje platina „Gabijs“ (340 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.). Prisiuntusiems 25 centus kalendorius išsiunčiamas paštu.

AIDŲ
LAPKRIČIO M. NUMERIS

Šiame Aidų numeryje rašo: V. Čižūnas — Tautinės sąmonės ugdymas ir išlaikymas emigracijoje; T. Dr. Kl. Zalalis, O. F. M. — Literatūriniai šventraščio žanrai; Prof. E. Fraenkelis — apie kalbininkus, tyrinėtojus ir lietuvių kalbą; Dr. J. Grinius — Menas ir mokslas lietuvių tautos tarnyboje. Grožinės kūrybos patiekė: H. Nagys, P. Andriusis, V. Kazokas ir P. Stelingis. Be to, ši numerį puošia Matisso, A. Valeškos, P. Kiaulėno, I. Mestroviciaus, J. Daugėlos ir A. Melniko piešiniai bei skulptūros.

ČIURLIONIEČIŲ
DEŠIMTMETIS

Čiurlionio vardo ansamblis lapkričio 26 d. Clevelande minėjo 10 metų veiklos sukaktuvę.

Čiurlioniečiams ir jo vedėjui A. Mikulskui drauge su kitais sveikinimais ansamblis ir linkėjusius trokštamosios ateities ir „NL“ jungia savo sveikinimus ir linkėjimus.

— Anglijos Bradforde X. 22 pastatyta Alanto „Buhalterijos klaida“.

davo. Korių apnikdavo pelės, o medų širšės. Ir jo tik ligai užėjus moterys kamaroje susirasdavo kruopelę. Taigi iš naujo buvo sutvirtinta būtyklė su Kibildžiu, kurs medų liepiniais kibirais vežė į mėsą parduoti.

Žolė ir palinkusios medžių šakos švankstė ir skambėjo galybė plazdančių sparnelių, tartum šokančių lašų sukūrys. Ir šešėliuose ir saulės nauksintose se plynėse, tarp lapų, zvimbe žalsvai pilki taškai. Jos eilėmis judėjo ir siuvo, pranykdamos lakų plyšeliuose ir pasirodydamos naujais būriais. Jis klausė si prikančės žadą, apgalėtą ža vėsio, lyg vargonų slaptingos maldos, garuojančios iš nežinia kur ir besisunkiančios į pačią krūtinę, į širdį. Lyg tai koplyčioje, kai suklaupia visi, lyg viduryje miško, po eglėmis, kur giedo, rodos, nėra ir kur daug gyvasties vasnoja sparnais aplinkui.

Jis laikė viską parankiui: sietelį veidui pridengti, šlaks-tyklę, rėtį ir šluotėlę. Taipogi kadugių — dūmams — visa, kas reikalinga spiečiui susemti. Užvakar, pačiame pokaityje, vienas pakilo ir taip gražiai susimetė prie pirties į gluosnio šaką. Šakelė plona ir liauna — supasi nuo svorio, tarytumėi di

Literatūrinėmis temomis

LEISKITE IR MAN PASITEISINTI

D-ro Henriko Nagio straipsnis verčia ir mane pasisakyti arba bent šiek tiek pasiteisinti.

Kad būtų aiškiau, turiu pasisakyti, kad aš genijų nepripažįstu. Kaip biologas, žinau, kad gabumų ne kiekvienas turi tą patį saiką, bet ir gabiausio gabumai yra riboti bendromis žmoniškomis ribomis.

Aš pirmenybę atiduodu darbui, kurį lydi valios stiprybė ir gilus, platus išsimokslinimas. Genijų, jeigu tokį terminą kas bando vartoti, padaro darbas ir didelė jo technika. Tvirtai žinau, kad be darbo nė vieno genijaus praieityje nebuvo. Esu tikras, kad ir ateityje jų nebus.

Tokia pažiūra į kūrėjų mane įpareigoja atidaryti duris kiekvienam turinčiam noro bandyti jėgas. Ypač tai taikoma jaunimui, iš kurio tikrai ir galima laukti ateities. Visokių atvejų aš džiaugiuosi gražiais, kilniais jaunimo pasiryžimais ir myliu jį net su jo klaidomis.

Po H. Nagio pasisakymų kai kas statė klausimus, ar aš ką nusimanau literatūros klausimuose, jeigu dedu jaunimo kūrybą ir jį kritiką?

Pats apie save galiu tiek pasakyti: šiek tiek. Nuo 1908 m. dirbu spaudoje, nuo 1923 metų esu redaktorius. Su nemažu būriu rašytojų esu auge, kitų esu buvęs mokytoju, koreguotoju. Man nesveikimas visokis menas. Labai palaikau vad. modernistų, be kurių neišsivaizduoju nei dabarties, nei ateities. Seku pasisakymus literatūrinėmis, bendrai meno ir kultūrinėmis temomis ir tame matau mūsų išeivijos esminį reiškinį.

Bet savo klaidas, gal teisingiau tam tikrą neapdairumą prieš tuos, kurie stropiau už mane tuos reiškinius stebi, pripažįstu. Ir sakau: mea culpa. Ne visai, nes be priežasčių ir aplinkybių niekas nesidaro, o jas išaiškinti, net suminėti, man neįmanoma.

Tikrai, kaip sako Nevėžio Juozas, nuo „švaros savačių“ esu nuplikęs. Ir įsitikinęs, kad „švaros savaitės“ niekuomet nėra davusios laukiamųjų vaisių. Aš labai džiaugiuosi, kad toli praieityje tas „savaitės“ palikė, bet teisybę mėgėdavo žmonės, kaip Bronys Raila arba Aloyzas Baronas, tartum sąžinės verčiami, pripažįsta tas praieities klaidas. Aš manau, kad švelnus jų priminimas, kaip tai jie abu padarė, yra naudingas. Nes, deja, yra tautiečių, kurie to nesupranta ir, kas tiesiog man jau baisu, nenori net suprasti. Jos buvo aptemdę net pirmųjų vyrų protus. Bet H. Nagys tą terminą pavartojo, kaip sustiprinti minčiai figurą, todėl Nevėžio Juozo išplėsta sąvoka jam netinka. Sakytiau, „šalto vandens du

deliam paukščiui nutūpus. Vyrai, kopėčiomis prilipę, gražiai nuplovė, ir tiek tos bėdos. O būdavo juk atsitikimų, kad joms užėina koks pašalininkas, ne duok Dieve ir pagauna neštas laukais. Raiti vyrai ant arklių nespėję gintis. Tai žiūrėk jau prazvūsus kokioje dreveje ar inkile, tam tyčia iškeltame ir išteptame medumi, kad suviliotų bites. Yra žmonių, kuriems patys niekai tokiu būdu svetimą gerą užglenžti. Užsigina pasakui ir žegnojasi nieko nežina, kaip Gorių pašilęs Skersna, anais metais Vaitiškui tokį spiečių užgrobęs. Ir ką tu jam? Ar į teismą paduosi?

Visa sodyba snaudė ir tartum poilsu alsavo, susimetusi į pavėsius, po medžiais, tarp trobų, šešėliuose. Šunes leka-vo p. savo būdų, paguldė ant ištisų kojų snukius, raudonus liežuvius ir tingiai judino ausis, nubaidydami muses. Perreklė šaukė išsklidusius geltonus, kaip kiaušinio trynys viščiukus. O kitos vištos rausvės sparnais duobutes išilusioje žemėje po sėbentų ir agrastų krūmais. Tik jaunų žasiukų pulkelis, saugomas senių žąsų, nardėsi ir turkės, kartu su padaigsliais ančiukais žalsvame molkastės vandenyje.

Bus daugiau.

šas“, koki padarė H. Nagys, bus naudingas. Reikia gi kam nors palaikyti Parnaso aukštybių orumą visu ritierišku taurumu. Ir jeigu H. Nagys atvirai stojo sargybon jo ir žadina redaktoriaus budrumą, jam už tai tikrai ačiū.

Viena noriu pastebėti: nors Nevėžio Juozas H. Nagį pavadino senu rašytoju, jis, regis, amžium yra jaunesnis už daugelį vadinamųjų jaunųjų. Jauni gi žmonės, kaip juos skatina jų amžius, yra karšti. Aš esu tikras, kad H. Nagys ateityje dar kitaip vertins šitokius reiškinius. Bet jo pasisakymas literatūrinėmis temomis kūrybiniam jaunimui labai verta rimtai pasvarstyti.

Dideli H. Nagio reikalavimai, nes ir meno aukštybės yra labai iškilusios, bet ir tai yra tiesa, kad nėra meno be kritikos. Ji ne tik reikalinga, bet ir būtina.

Tegul H. Nagio šaltas dušas (ne „švaros savaitė“) bus pasikatinimas ne nusiminti, bet stipriau susikoncentruoti, kritiškiau peržvelgti savo darbus, giliau pastudijuoti pavyzdžius ir pasiryžti kilti net ir ten, „kur vyždis neužmato“, o redaktoriaus — stropiau budėti didžiųjų vertybių orumo sargyboje.

J. Kardelis.

IEŠKAU DALININKO

su \$ 5000 — 8000 užpirkimui tabako ūkiu, arba vasarvietės, netoli Toronto.

J. Stankus,

3 Burlington Cres, Toronto, Ont. Tel. KE 3773.

Kalėdų proga sveikinkime lietuviškai

SVEIKINIMO KORTELEŠ

20 št.	\$ 1.12
12 št. rankų darbo	1.12

KNYGOS:

History of the Lith. Nation	5.70
The Story of Lithuania	3.70
Lith. Folk Art	2.70
Lith. through the Ages	2.70
Vilnius	2.70

ir kt.

Kainos US Dol. su persiunti mu. Kanados 7% viršaus.

C. Grinius

456 W. 63-rd Street, Chicago 21, Ill., USA.

MOKINKIMES ANGLISKAI

LESLIE MACKINTOSH

Anglų kalbos mokytojas tarptautiniame YMCA skyriuje Montrealyje.

SESIŲ MĖNESIŲ KURSAI PAŽENGUSIEMS MOKINIAMS.

Siųskite penkis dolerius registracijai ir mokėkite tris dolerius mėnesiui.

Rašykite:

Leslie Mackintosh Reg'd., P. O. Box 294, Westmount, Quebec.

A. BERESNEVIČIUS

Priimu vyrų bei moterų rūbų užsakymus iš savo ir klientų medžiagų.

Kainos visiems prieinamos. Klientai priimami po 5 val. v. 4298 St. Lawrence Blvd. Tel. HA 6305.

JUNA Valet Service

SAV. A. JURGUTIS ir P. NARBUTAS.

Valome, taisome ir dažome vyriškus ir moteriškus rūbus. Be to, valome vestuvines sukneas, langų užuolaidas (lengvas ir sunkias).

Paimam iš namų ir pristatome atgal. Darbas atliekamas sąžiningai.

210 Dorchester St. W., Montreal. Tel. LA 2958.

DOMINION AGENCIES BUREAU

16 Woolworth Bldg.,

PORT ARTHUR, Ont., CANADA

Kas yra suinteresuotas atgabenimu giminių ar pažįstamų į Kanadą, prašau kreiptis į mūsų įstaigą, kuri jau ilgą laiką, kaip tvarko IMIGRACIJOS reikalus. Taip pat įvairių dokumentų reikalus: pasus ar pilietybės dokumentus ir laivams bilietus į įvairias pasaulio šalis.

Iš skautų gyvenimo

SKAUTAI GYVINA VEIKLĄ

Toronto tunto, pirmoji skautų senas spaudos specialistas vyr. sknt. S. Kairys, tikėtinai, „Sk. Aidą“ pasirodysiant tobulesnį ir įdomesnį. Dabartinis redaktorius sknt. P. Enskaitis ir toliau eis techninio redaktoriaus pareigas. Pažymėtina, kad Toronto sk. vyčiai pažadėjo visokeriopą paramą čia išeisiančiam savajam laikraščiui. Tikimasi, kad ir kiti lietuviškos skautijos vienetai jaus skautišką pareigą siųsdami medžiagą, nuotraukas ir laikinai prenumeratą (kol bus nustatytas pastovus administracijos adresas) vyr. redaktoriaus vardu: 716 Landsdowne Ave. Toronto, Ont. Sk. V.

Geriausiais pasireiškęs vienas gaus pereinamąją dovaną, kuri ateityje, iš eilės tris kartus laimėjus, liks būrelio nuosavybėje. Atskiri, daugiausia taškų surinkę, skautai gaus dovanų knygomis. Konkursas, prasidėjęs lapkričio mėn. 1 d. tęsis iki 1951 m. balandžio mėn. 1 d.

„Rūtos“ leidyklai, Rodney, nepajėgiant nei turinio, nei formos atžvilgiu pagerinti „Skautų Aido“, šis viso pasaulio lietuviškos skautijos organas, pradėdamas paskutiniuoju š. m. numeriu, pradėdamas spausdinti J. Danaičio spaustu vėje, Toronte.

Po Naujų Metų, skautų vadų suvažiavimo priimtoji, vyr. sknt. V. Čepo patvirtintoji, redaktinė kolegija, „Skautų Aidą“ leis reguliariai kas mėnesį, išskyrus vieną vasaros mėnesio numerį. Turint omenyje, kad redakciniam darbui vado-

aus senas spaudos specialistas vyr. sknt. S. Kairys, tikėtinai, „Sk. Aidą“ pasirodysiant tobulesnį ir įdomesnį. Dabartinis redaktorius sknt. P. Enskaitis ir toliau eis techninio redaktoriaus pareigas. Pažymėtina, kad Toronto sk. vyčiai pažadėjo visokeriopą paramą čia išeisiančiam savajam laikraščiui. Tikimasi, kad ir kiti lietuviškos skautijos vienetai jaus skautišką pareigą siųsdami medžiagą, nuotraukas ir laikinai prenumeratą (kol bus nustatytas pastovus administracijos adresas) vyr. redaktoriaus vardu: 716 Landsdowne Ave. Toronto, Ont. Sk. V.

MONTREALIO SKAUTŲ
TUNTAS

praneša, kad berniukų ir mergaičių registracija į skautijos eiles vyks visą laiką. Vaikams yra įsteigti du būreliai, apimę Verdun, Ville La Salle ir Rosemount kvartalus.

Sueigu metu bus pravedami žaidimai bei sportas.

Šiuo metu Montrealyje veikia sekanči vienetai.

Dr. J. Basanavičiaus skautų Vyčių būrelis, vadovaujamas

s. v. vyr. skilt. Vyt. Sabalio, 183 — 3rd Ave, Ville La Salle, D. L. K. Gedimino Jūrų skautų būrelis, vadovaujamas j. s. Leopoldui Balsiui, 6415 — 3rd Ave, Rosemount.

Vanagų skiltis, vadovaujama s. v. vyr. skilt. Jonui Ramanauskui, 1170 Valiquette Ave, Verdun.

Vilkiukų būrelis, vadovaujamas s. v. skilt. Justui Kibirkščiai, 2567 Montgomery St.

Vaivos vyr. skautų būrelis, vadovaujamas v. sk. vyr. skilt. A. Sungalienei, 3582 Joseph St. Verdun.

Kregždžių skiltis vadovaujama vyr. skauti I. Kibirkšytei, 2567 Montgomery St.

Norintieji įstoti į skautų eiles prašomi pranešti vien savo pavardę bei gyven. vietą bet kuriam iš šių vadovų, gi visa kita bus padaryta per atitinkamą vadovą.

S. V. vyr. skilt. St. Naginionis, tuntininkas.

Tikrasis menas yra tikrai dieviškojo įkvėpimo šešėlis. (Michelangelo).

IŠNUOMOJAMAS

vienai arba dviem moterims — mergaitėms, kambarys su teise naudotis virtuve. Teirautis telefonu: HE 0473.

NAUJIENOS

PIRMAS IR DIDŽIAUSIAS LIETUVIŲ DIENRASTIS
AMERIKOJE

NAUJIENOS visuose Amerikos miestuose ir užsienyje turi savo korespondentus ir nepaprastų gabumų rašytojus, žurnalistus.

NAUJIENOS duoda vėliausias, tikriausias ir geriausias pasaulines, nacionalines bei vietos žinias, straipsnius ir paveikslus.

NAUJIENOS talpina išvietintųjų lietuvių šeimų, giminių bei pažįstamųjų pajieškojimus ir jų atsisaukimus į savo tautiečius.

NAUJIENOS nemokamai spausdina lietuvių draugijų, klubų ir organizacijų pranešimus, atsisaukimus ir korespondencijas.

UŽSIRAŠYKITE NAUJIENAS MANDIEN PAT.

Prenumerata: Amerikoje ir Kanadoje \$ 7.00, pusė metų \$ 3.50; Chicagoje \$ 9.00, pusė metų \$ 4.50; užsienyje \$ 10.00, pusė m. \$ 5.50.

Adresas: NAUJIENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill., U. S. A.

TABAKO FARMOS

Ką tik sudariau naują sąrašą parduodamų tabako ūkių. TURIU DIDELĮ PASIRINKIMĄ, įnešus \$ 4.000 arba \$ 5.000.

CHARLES FOCIUS

INSURANCE & REAL ESTATE BROKER.

Tel. 829 J.

Tillsonburg, Ont.

HAMILTONIEČIŲ DĖMESIUI!

Rašau prašymus, laiškus, darau vertimus iš lietuvių, vokiečių, rusų į anglų k. Tarpininkauju įvairiais reikalais įstaigose, perkant, parduodant nuosavybę etc.

Juozas Valevičius.

285 John N. Hamilton, Ont.

Tel. 7-0002

Kreiptis po 5 val. p. p. ir šešt.

TEL. FL 2682

Marche BOULEVARD Market

SAV. PAUL GUDAS,

MESA, ALUS, GROSETERIJA, DARŽOVES.

6033 Monk Blvd., VILLE EMARD, Montreal.

ATEITIS BE ROPESCŲ.

ŠEIMA APROPINTA

Geriausia proga apsirūpinti ateitimi ir išvengti gydomosi išlaidų jeigu laiku apsiūrausi.

„THE MACCABEES INS.CO.“

kuri jau 72 metus sąžiningai patarnauja ir draudžia nuo nelaimingų atsitikimų, ligos atveju ir specialiai mažamečius vaikus.

Informacijas teikia ir apdraudimą atlieka naujai paskirtas atstovas:

JONAS BERŽINSKAS,

88 Annette St., Toronto, Ont., telef. LY. 2816.

P. S. Draudimas atliekamas ir provincijoje gyvenantiems (šeštadieniais ir sekmadieniais).

DEMESIO

Villasaliečiams ir apylinkės lietuviams!

Eksperatas radio ir elektinių reikmenų taisyme.

Prekyba ir pataisymai.

PETE'S RADIO SERVICE

7688 Edvard St., Ville Lasalle. HE 3372

HAMILTON

KARIUOMENĖS ŠVENTĖ.

KLB Hamiltono ap. lapkričio mėn. 26 d. surengė Lietuvos kariuomenės šventės minėjimą.

Rytą Hamiltono lietuvių parapijos bažnyčioje, atlaikytos pamaldos už visus Lietuvos karius. Kun. Dr. J. Tadaraušas pasakė pritaikytą tai dienai pamokslą.

Vakare, Dainavos salėje, įvyko iškilmingas minėjimo aktas, kurį atidarė KLB Hamiltono ap. pirm. St. Naikauskas ir pakvietė į garbės prezidiumą Lietuvos kariuomenės kūrėjus — savanorius: Pulk. J. Giedraitis, maj. Šarūnas, maj. N. Zabulionis, lttn. J. Petraitis ir elinins J. Mačys užėmė garbės vietas. Sustojimu pagerbiami visi dėl Lietuvos laisvės kriež kariai ir sugedama Marija, Marija, kaip Lietuvos kariuomenės, vakarinio patikrinimo maldos giesmė.

Seka pulk. J. Giedraitis žodis. Savo kalboje, savanoris pulk. J. Giedraitis, nušviečia Lietuvos kariuomenės kūrimosi dienas, kada mūsų vyrai su maišuku maisto, karo ir vokiečių okupacijos nuskurdinti, kiti net klumpėmis apsiavę; „gin kluoti“ keliomis granatomis ar senu šautuvu, tačiau vedini laisvės troškimo, vyko savanoriai į besikuriančią Lietuvos kariuomenę, neatsižvelgdami į tai, ar jiems bus mokamas koks

atlyginimas, ar žus nelygioje kovoje su gerai ginkluotais priešais — bermontininkais, lenkais ir bolševikais. Net ir brolių tauta — latviai, reiškė pretenzijų į Lietuvos žemes, tačiau Lietuvos karys — rinktinis tautos vyras — vedinas per simtmečius mūsų laisvės kovos dvasios, iškovojo Lietuvai laisvę. Lietuvos nepriklausomybės laisvės laikų per trumpą laiką, lietuvių tauta, sužibėjo gražiu ekonominiu ir kultūriniu gyvenimu. Pažymėdama Lietuvos nepriklausomybės netekimą, pulk. J. Giedraitis, savo kalbos pabaigoje pažymėjo: „Siandien, nors esame išblaškyti po visą pasaulį, tačiau turėdami taip gražų atžalyną, drąsiai galime žiūrėti į ateitį, tvirtai tikėdami Lietuvos nepriklausomybės atkūrimu. Ir čia, tremtyje, būdami be tikrojo ginklo ir uniformos, būkime kariais kovoje už mūsų laisvę. O tauta, daug kenčianti ir vargstanti, vieną dieną tikrai susilauks atpildo — savo nepriklausomos valstybės atkūrimo“.

Antroje minėjimo dalyje, su „Vargo Tėvynė“ montazu pasirodė HLDMT aktoriai ir deklamacijomis — Ald. Sutkaičius ir L. Baltruškytė. Hamiltono vyrų oktetas, ved. D. Gelio atliko „Pajūrio dainą“.

„Sapnų pilį“ ir „Romuvėnų maršą. Minėjimas užbaigtas Lietuvos Himnu. Kbr.

PASILINKSMINIMAS.

Lapkričio mėn. 25 d., Hamiltoniečiai turėjo progos, rumunų salėje linksmai praleisti laiką. HLDMT „Aukuras“ suvaldino dviejų paveikslų farsą — „Batai“. R. Spalis šiame farse humoro forma suapžindino žiūrovus su aktualių Anglijos lietuvių tarpe vedybų klausimu, kuris žiūrovams sukėlė daug juoko. Persirengęs moterim — M. Panavas (antrame paveiksle) buvo šio vaidinimo centre. Nuo jo neatsiliko ir E. Mickūnas ir Rocevičienė.

Po vaidinimo, prie geros muzikos, sekė šokiai.

Prie progos, maža pastabėlė hamiltoniečiams: gerbiame, atpraskime nuo nepunktualumo. Kaip ir Jums, taip ir programos dalyviams, kiekviena minutė yra labai brangi. Žiūrovams, kada tik nori aplaidžia salę, tuo tarpu, programos dalyvis, jam pavesta uždavinį, turi atlikti iki pabaigos, nežiūrint, kad jo laukia naktinis darbas fabrike. Atėjus visiems 15 ar 20 min. prieš programos pradžią, nereikš jaudintis, kad „aš būsiu pirmas salėje“ (argi tai negarbi?) kokiame nors minėjime, koncerte ar šokiuose, o rengėjams, nereikš pavėluotai pradėti programos.

AUDRA HAMILTONE.

Lapkričio mėn. 25 dieną per Hamiltoną perėjo didelė audra, padariusi apie 1 mil. dolerių nuostolių. Ypač nukentėjo paežerio gyventojai (bangos siekė iki 35 pėdų aukščio), kurių apie 500 liko be pastogės, o 125 buvo sužeisti. Darant iš smėlio maišų pylimą, žuvo 21 m. Kanados armijos karys. Ar yra nukentėjusių ir iš lietuvių tarpo, iki šiol dar neteko patirti. Kbr.

PAGALVOKIME APIE KALĖDŲ DOVANĄ.

Jau laikas būtų pagalvoti apie dovanas geriems angelams Kalėdų proga. Be abejo, geriausia Kalėdinė dovana būtų anglų kalba knyga apie Lietuvą, ar koks nors lietuviškas išdirbinyš. Kbr.

CAPITOL FURNITURE CO.,

391 St. Catharine St. W. Montreal.

Penki aukštai baldų ir elektrinių reikmenų.

Visi jūsų namų reikmenys.

Lengvos mokėjimo sąlygos — žemiausios kainos.

Mūsų prekybos vedėjas Mr. J. J. Russell kalba lietuviškai ir yra krautuvėje kasdien.

TEL. LA 8621.

Lietuviška krautuvė

„Richard's Meat Market“

SAV. POVILAS PETRONIS.

Lietuviškos gamybos dešios, įvairių rūšių mėsos, daržovės, groseterija.

5898 Verdun Ave., Verdun TR 0281

LIETUVIAI PAS SAVUOSIUS!

National Restaurant

Lietuviškas Restoranas.

SAV. M. ŠUKYS.

633 Church Ave (prie Verdun Ave) arti naujosios lietuvių bažnyčios. Tel. TR 0141

Atdara kasdien ir sekmadieniais po pamaldų.

PRITYRĖS KVALIFIKUOTAS LIETUVIS LAIKRODININKAS

STINSON'S JEWELLERY

2186 DUNDAS ST. W. TORONTO

Taiso ir parduoda laikrodžius, žiedus ir visokias brangenybes. Garantuotas darbas, prieinamos kainos. Krautuvė atidaryta kasdien iki 8 valandos vakaro.

DAŽYKLA

SAV. JURGIS MERKYS,

251 St. John St. Longueil.

Telefonas: 7578.

Dažo paltus, sukneles, visokius kitus drabužius ir visokias medžiagas.

20-ties metų patyrimas — geriausia garantija už atliekamą darbą.

PAFIGINTOS KAINOS LIETUVIAMS!

OTTAWOS KRONIKA

Dr. Kun. Razutis po ilgokos tarnybinės išvykos grįžo. Jei kas nors dar neiškils ir nesutrukdys, tikimasi, kad nuo gruodžio mėn. lietuviškos pamaldos vėl bus, kaip ir seniau kad būdavo.

Paminėta Lapkričio 23-čioji — Lietuvos Kariuomenės šventė. Pirmą kartą Ottawos lietuvių matyt, buvo labai užimti, dalyvavo tik apie 30 asmenų. Minėjimas buvo turiningas: Dr. Šidlauskaitės paskaita ir meninė dalis, kurioje pasirodė solistai: Simanskis ir Vaičius ir R. Trečioko deklamacija. Visi susirinkusieji taip pat bendrai

OKAVILLEJE PASKAITOSIR KALBĖJIMO KONKURSAI

Po ilgesnės vasaros pertraukos lietuvių socialistų kaminskių organizacija Okavillėje, ruošdama savo diskusinius susirinkimus, vėl pradėjo tęsti saviauklos darbą. Pirmutinis rudens sezono diskusinis susirinkimas įvyko spalio 21 dieną p. Frenzelio farmoj. Tame susirinkime labai įdomų ir kruopščiai paruoštą referatą tema „Mahatma Gandhi“ skaitė Vincas Žemckas. Referantas referatą padalino į dvi dalis ir minimam susirinkime teskaitė tikrai pirmąją dalį, kurioje susirinkimą supažindino su hindija ir jos socialiai - politiška santvarka kai tas kraštas dar buvo anglų imperijos kolonija bei su didžiojo indų tautos laisvės kovotojo gyvenimu ir veikla iki jam išvykstant į Afriką. Antroje referato dalyje, kuri bus skaitoma sekančiam diskusiniam kaminskių susirinkime, prelegentas žada nušviesti Gandhi vadovaujamą indų tautos laisvės kovą, kurios privedė prie Indijos nepriklausomybės ir paties Gandhi tragiškos mirties.

Antroji susirinkimo dalis buvo skirta savotiškam gražblystės konkursui. Būtent dalyvavusieji susirinkime galėjo dalyvauti ir tame konkurse, kuriam kiekvienas kalbėtojas per 5 minutes galėjo kalbėti laisvai pasirinkta tema. To konkurso tikslas — pratinti dalyvius laisvai ir logiškai reikšti savo mintis. Iš konkurse dalyvavusiųjų.

Susirinkimo dalyviai buvo gerb. Elzbieta Frenzelienė, svečiai, vaisingai priimti maitonios namų šeimininkės.

padainavo. Minėjimo progą parinkta aukų tautiečiai Armaliui, kurios pasiūstos per „T. Z.“, įteikti.

Gruodžio 3 d. įvyko čia visuotinis lietuvių susirinkimas valdybai ir revizijos komisijai išrinkti.

Ateinančių švenčių progą, dažnas Ottawos lietuvių siuntė pasilikusiems giminėms ir pažįstamiems Vokietijoje maito siuntinėlius.

Visi Ottawoje gyvenę lietuviai, kurie yra baigę aukštąjį mokslą, dirba savoje specialy- Arūnas.

lyvavusių kalbėtojų jūrų komisija geriausiais kalbėtojais pripažino Jurgį Strazdą iš Guelpho, kalbėjusį apie Korejos karą ir Vladą Strazdą ir Toronto, kalbėjusį apie lietuvišką jaunimą tremtyje. Abiem kalbėtojams kaminskių organizacijos vadovybė dovanojo Liudo Dovydeno „Žmonės ant vieškelio“ po veina egzempliorių.

Ta susirinkimo pirmą kartą įvesta impreza sukėlė didelį susidomėjimą ir buvo reikštas visuotinis pageidavimas, kad panašiomis impsrezoms, pratinančioms prie viešo kalbėjimo, būtų skiriama kiekvieno diskusinio kaminskių susirinkimo tam tikra dalis.

Susirinkimo dalyviai buvo gerb. Elzbieta Frenzelienė, svečiai, vaisingai priimti maitonios namų šeimininkės.

SIRGO VISUOMENININKAS

Žinomas visuomenininkas Augustas Frenzelis ligos buvo paguldytas keletai savaičių ir lova. Bet p. Frenzelis jau vėl pasveiko ir grįžo kaip prie savo kasdieninio, taip ir mėgiamo visuomeninio darbo ir aktinai dalyvauja, kaip Toronto lietuvių socialdemokratų organizacijos, kurios pirmininku jis yra taip SLA veikloje ir Oakvillės lietuvių LOK darbe. Ligos metu Frenzelį lankė daugelis jo pažįstamų, bičiulių ir draugų iš Oakvillės, Toronto ir Hamiltono. Oakvilietai.

JONO IR KAZIMIEROS ARMONŲ SIDABRINĖS VEDYBINIO GYVENIMO SUKAKTUVES.

Edmonton (Alberta). J. ir K. Armonai tai pasididžiavimas tiek senųjų, tiek naujųjų kanadiečių lietuvių Edmontone ir plačioje apylinkėje. Jų gražūs, erdvūs namai visada svečingi tautiečiams be jokių politinių skersvėjų. Pradėję taip pat nuo Komestead'ų savo gabumu ir darbštumu jau senokai ekonomiškai tapo savarankiški, stipriai ir savo imone dabar gali didžiuotis greta kitų kanadiečių Co.

Bt biznio reikalai ir prasimanimai ir užtikrintą gerbūvį neatšaldė jų lietuviškos dvasios ir širdingumo. Jie liko nuoširdžiai draugiški su visais sunkiosios pradžios laikų dalininkais, jie artimiausi bičiuliai ir naujai atvykstantiems lietuviams. Ar kam apsigyvent nebūvo kur — jų namuose susirado vietos; ar kas dėl ligos papuolė bėda — pas Armonus rado rūpestingą globą; ar kam į darbą nesisekė įsikabinti — jų šeimos ryšiai ir pastangos įvedė į gerą pradžią.

Džiugu edmontoniškiams, kad pasitokie tokia puiki progą tiek nusipelnčius tautiečius pagerbti.

Taigi lapkričio 25 d. vakare prie Armonų namų staiga pasirodė gausi motorizuota kolona, kai į panamį ką tik buvo spėję įsiveržti gausus būrys G. I. Mat, pagal tradiciją viskam pasirodžius slaptai, namai užimti šeiminkams nesant namuose ir t. t.

Iškasę tą istorinę datą kalendoriuje, vadovaujantieji sąmokslininkai pp. Kirdeikiai, Petruškevičiai, p. Tols ir toliau mokėjo apsuksiai verstis su tvarka, kad ir svetimam bute, kad ir su tiršta minia.

Grįžus šeimnininkams, kiek painiojančią įsiveržėlių ir užpultųjų situacijos nuotaiką nedelsiant išgiedrino p. Petruškevičiaus paaiškinamoji — sveikinamoji kalba. Ir taip iškilmingoji dalis toliau: p. Kontau to sveikinimai, linkėjimai naujųjų grupės vardu, sidabro dovanų įteikimas, „Ilgiausių metų“, suaktuvininkų padėka ir

Lietuviška moteru kirpykla

Daro šukavimą, pusmeti nius ir trumpalaikius frizavimus, dažymą ir kt.

Sav. BIRUTĖ DODONAITĖ

(B. M. Dodon)

2521 Centre St., Montreal. Tel. FI 0208

SPECIALIAI KALĖDOMS IR NAUJEMS METAMS

Birutė DODONAITĖ - DODON

PUSMETINES ŠUKUOSENAS DARO ŽYMIAI

PAPIGINTA KAINA:

Kas kainavo 15 dol. — dabar tik 12.75.

Kas kainavo 12.50 — dabar tik 9.00.

Kas kainavo 10 dol. — dabar tik 8.00.

O plaukų plovimas — nemokamai.

DARBAS GARANTUOTAS.

Užsakymai kasdien nuo 9 val. r. iki 7 v. v.

2521 Central St., Montreal. Telef.: FI 0208.

TR. 8112

Skaniai užkąsite, atsigersite gaivinančių gėrimų ir pasiklausysite plokėtelių muzikos

LIETUVIŲ SVETAINĖJE

pas BRONIŲ JAZOKĄ

7682 EDWARD St. (kampas 6 av.), VILLE LASALLE.

PONIŲ IR PANELIŲ DĖMESIUI!

Taisau mašiną „Nylon“ ir visokių rūšių moteriškų šilkinų kojinių nubėgusius akis. Pataisymai be jokių žymų.

PIGIOS KAINOS: tik 10 centų už vieną akių nubėgimą. Galima siųsti ir paštu.

VALĖ IVANAUSKIENĖ

854 Allard Ave Verdun, Montreal, P. Q. Tel. HE 7596

Kanados ir Europos siuvėjas Toronte

JONAS INDRELĖ

siuva moderniausių fasonų vyriškus ir moteriškus kostiumus ir paltus.

DIDELIS PASIRINKIMAS

geriausių anglų medžiagų. Darbas atliekamas SAŽININGAI IR GRAŽIAI.

Adresas: 202 St. Clarena Av e, Toronto.

Telefonas: ME 8522.

VISIEMS LIETUVIAMS GERAI ŽINOMAS

LAIDOTUVIŲ

DIREKTORIUS

J. H. BENOIT

Funeral Director

NELAIMIŲ ATVEJU VISADA PASIRUOŠES PADETI

2102 FULLUM ST.

AMherst 0694

Lietuvis laikrodininkas, turįs ilgametę praktiką.

ZUKAS ANTANAS

1062 Rjerview Ave., Verdun, Montreal, Que. Tel. TR 2050, priima pataisymams įvairius laikrodžius.

Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai. Kainos žemesnės, kaip kitur. Už pataisymus garantuoja.

Kreiptis vakarais po 6.30 val

LIETUVIŠKA

BALDU KRAUTUVĖ

IR DIRBTUVĖ.

PARDUODAME GATAVUS, PRIMAME UŽSAKYMUS IR PATAISYMAS.

ATLANTIC CITY BEDDING & UPHOLSTERING CO

899 BLOOR ST. W. TORONTO, TEL. LO 1438.

SAV. J. KAMICHAITIS. PATARIMAI VELTUI

AUKŠTA KOKYBĖ - ŽEMA KAINA

Siuntiniai į Vakarų ir Rytų Vokietiją, Lenkiją ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSRS

PER US PARCEL POST.

Užsakymuose prašoma rašyti aiškiai siuntėjo ir gavėjo vardą, pavardę, adresą, pakieto numerį ir jo kainą.

Kaina U. S. dol.

5 sv. mlt. p.kavos	Nr. 14 \$ 6.75	5 sv. m. p. kavos	Nr. 18 \$ 9.80
2 sv. m. p. kavos	Nr. 15	5 sv. g. k. taukų	
1/2 sv. kakao		2 sv. šokolado	
1/2 sv. šokolado	\$ 5.20	5 sv. m. p. kavos	Nr. 19
1/4 sv. arbatos		10 sv. cukraus	\$ 9.50
11 oz. kompoto		12 plyt. bulijono	
4 sv. m. p. kavos		3 sv. g. k. taukų (skardinėje)	Nr. 20
1 sv. kakao	Nr. 16	2 sv. m. p. kavos	
1 sv. šokolado		1 sv. Aliaskos Salmon	\$ 7.15
1/2 sv. arbatos	\$ 8.90	1/2 sv. kakao	
22 oz. kompoto		1/4 sv. arbatos	
2 sv. m. p. kavos		2 sv. m. p. kavos	Nr. 21
1 sv. ryžių		1 „Qua. alyvos	
4 oz. Salmon	Nr. 17	„Mazola“	\$ 6.00
4 oz. Tuna		1 sv. saldinių	
6 oz. liežuvių		1/2 sv. kakao	
1 1/2 oz. j. pipirų	\$ 6.50	1/4 arbatos	
4 oz. kokoso		12 sv. gr. k. taukų	Nr. 22 \$ 6.00
3/4 oz. kardamono			
1 1/2 oz. cinamono			
1 oz. majorano			
1 3/4 oz. paprikos			

Pinigai: 100 DM \$ 21.50 į Vakarų Vokietiją. Dėl kitų kraštų prašome atsiklausi kurso.

HONEST AID, REG'D. 456 W. 63rd Street, CHICAGO 21, ILL. USA.

jautru atsakymas į tokią jiems padarytą gražią staigmeną.

Tada jau pobūvio nuotaika siūbavo savaime jaulume ir nuo širdume. Kai taikėsi prislinkti asmeniškai su linkėjimais, kas kėlė sveikinimo tostą iš tolo. „Susipažino“ stalų kaimynai, pragydo p. Tolio sukurstytas „ansamblis“. O ant stalų netrūko... Taip valio valio tęsėsi iki paryčių. Tačiau, galima sa kyti, tik dūmams prasisklaidžius „kažkeno“ rūpesčių ir vėl publika suvėža atpažinimo.

Tai buvo iš viso puiki pramogėlė mėgstančiai bendruomenę lietuviškai visuomenei, taip retai turinčiai progų Edmontone arčiau susinėti. Besimaišančių vėjų blaškomos prerių pusnys užneša viešesnius keldžius. Tačiau dzingu vistik, kad stipriausi Edmontone lietuvių namai yra namai pp. Jono ir Kazimieros Armonų, kurie savo aiškiu lietuvišku veidu stovi nesvyruodami, lyg švyturys beklaidžiojantiems pusnyse.

KEISDAMI ADRESUS nepamirškite pasiųsti 25 c. (smulkiu pašto ženklais).

ROUYN-NORANDOS KRONIKA

— Valdybos pirmininkas V. Gudelis numato artimiausiu laiku suorganizuoti šeštadienį liuanistikos mokyklą vaikams, jei tik to tėvai pageidaus. Į mokyklą būtų priimami nuo 5 metų amžiaus ir būtų dėstoma lietuvių kalba, Lietuvos istorija ir geografija.

— Lapkričio mėn. 7 d. suėjo dveji m. kai Norandos lietuvių pradėjo organizacinį darbą įsteigdami KLT skyrių, kuris vėliau įvykus Kanados lietuvių organizaciniam darbu žiui, pasiskelbė neutraliu, o dar vėliau persitvarkę į KLB apylinkę, sėkmingai dirba kultūrinį tautinį ir šalpos darbą.

— Per dvejų metų laikotarpį Norandos lietuvių 12 porų sukurė šeimas, gimė 19 kūdikių (kurių tarpe vieni dvynukai) ir mirė 2 maži vaikai.

— KLB Rouyn - Norandos apylinkės kartotekoje šiuo metu yra įregistruota 118 asmenų, iš kurių vyrų 48, moterų 30 ir 40 vaikų. Daugiausia lietuvių Norandoje ir jos apylin-

kėse buvo praeitais metais per 200 asmenų.

— Į nelaimę patekusio Armelio šeimai paremti lietuvių tarpe surinkta aukų \$ 47.. Pinigai jau pasiųsti. Visos lietuvių kolonijos Kanadoje kiek išgalėdamos turi paremti į nelaimę patekusį tautietį.

— Suorganizuotas bažnytinis choras vedamas J. Vyšniausko. Gaila, kad nevieni ir labai prašomi sutinka dalyvauti choro. O kaip tik būtų visų pareiga prisidėti prie choro sustiprinimo.

— Gruodžio mėn. pradžioje Norandos lietuvių žada aplankyti kun. St. Kulbis.

— Rouyn, P. Q., lapkričio 30 d. Norandoje anglų katalikų bažnyčioje susituokė Jonas Petraskevičius su Waltrande Buschat. Jauniems lietuviams gražaus ir sėkmingo šeimyninio gyvenimo.

— Kalėdų eglutė su Kalėdų seniu vaikams numatoma su-

PREL. M. KRUPAVIČIUS...

Atkelta iš 3 pusl. Atkelta iš žemose ir aukštesiose vietose. Bet neatsisimenu nė vieno atsitikimo, kad būtų kovoje dėl vardo, dėl titulo, kuriuo vietos turėtų tituluoti. Tremtyje teko girdėti, esą X-as rašęs Y-kui, kad pastarasis pirmąjį vadintų tokiu titulu, tada pirmasis pastarąjį vadinsias anokiu titulu. Man tatau atrodo toki juokingi ir vaikiški dalykai, kad ne nepasistengiau patirti, ar tai faktas, ar tik anekdotas. Titulai apskritai lietuvių dvasiai svetimi. Dar studentaudamas Dovydaitis kalbėdavo, kad įvairios žvaigždės kepurėse ir titulai reikalingi tik tiems, kurių protuose ir moralėje esą plyšių. Plyšiai vis kuo nors apkamšomi. Apie Kolumbijos universiteto rektorių Eisenhowerį teko

skaityti tokios pastabos: savo rektoriavimo pradžioje jis pasiteiravęs profesūros dekaną Carmaną, kaip ką turėtų vadinti. Universitete esą 16 įvairių sekcijų. Jų kiekvienai vadovauja dekanas ar direktorius. Kaip jie vadintini: dekanais? direktoriais? profesoriais? I tai Carmanas paaiškino, kad vadinti juos galima ir dekanais, ir direktoriais, kartu paklausdamas Eisenhowerį, kodėl jis nenorįs jų vadinti vardais ar pavardėmis, pats pasilikdamas įprastuoju lke. Tikrai kartais koku klausyti, kai pro titulus, kas mano pavardės neįžiūrį, ir ima pagunda manyti, kad tie tituluotojai jaučiasi išmaldos esą reikalingi. Jei tituli mėgėjų ir pasitaiko, tai su partijomis jie tikrai nieko bendra neturi.

PAIEŠKOJIMAI

— Baronas Povilas, 13 Kirkstone St., off Chesham St., Bradford, England, ieško: 1. Petro Petruilio, kilusio iš Migonų kaimo, Panevėžio apskr. 2. Dominyko Žekonio iš Bukonių kaimo, Kupiškio valsčiaus, Panevėžio apskr. 3. Genovaitės Žekonytės (vyro pavardė nežinoma) iš Papilių kaimo, Kupiškio valsčiaus, Panevėžio apskr. Visi trys išvykę Kanadon 1923 — 1930 m. laikotarpyje ir visų trijų amžius siekia iki 50 metų.

BALTICKA

Lietuviai batsiuvis. Pataisymai ir užsakymai. 5355 Verdun Ave., VERDUN Tel. HE 4547.

PARDUODAMAS

PUIKUS KARAKULIO PALTAS (Persian Lamb) naujo 1951 metų stiliaus, ūgis (size) 18 ar 20. PROGA UŽ \$ 125.00. Tel. GR 1827 (Montreal)

ĮVAIRIŲ MAŠINŲ—KARŲ TAISYMAS

IMPERIAL AUTO COLLISION

G. KERAITIS,

Motorai, sparnai, durys. Taipogi dažymas pagal didelį spalvų pasirinkimą. Mašinos paimamos iš namų ar iš sugedimo vietos kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro, išskyrus telefonu JU 4773. — Lietuviams patarnaujame papigintomis kainomis. — 561 — KEEL ST. TORONTO, Ont. —

LAROSE & LEFEBVRE

Nejudomas turtas.

Lietuviai atstovas A. ŽARNAUSKAS (A. J. Zarnon). Sąžiningai patarnaujame lietuviams, perkant bei parduodant namus ir visų rūšių būstus. Duodame išsimokėjimui su 1 ir 2 mortgage. 2057 St. James St. W., Montreal. Tel. WI 0227 (Dieną ir naktį)

RENE BOURDAGES Reg'd MAMERTAS MAČIUKAS

DIPLOMUOTAS VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS

Aukščiausios kokybės vyriškų ir moteriškų rūbų siuvykla. Telef. FRontenac 9141. Res. CL 4746.

Kampas Mount Royal ir Brebeuf,

įėjimas: 4504 Brebeuf Street.

LIETUVIAI

Kas norite pasidaryti lengvesnį gyvenimą ir užsitikrinti rytojų, PIRKITE TABAKO ŪKIUS.

Turime didelį pasirinkimą, įvairaus dydžio, įvairių kainų ūkių.

Taip pat TURIME PARDUOTI GAZOLINO STOČIŲ, KRAUTUVIŲ, NAMŲ IR T. T.

Ūkių pirkimo sąlygos:

įmokama suma suling susitarimo, išmokėjimas — 1/4 nuo metinių tabako pajamų.

J. W. Kociuk,

Real Estate Broker, Delhi, Ont.

Platesnių žinių duoda, V. Treigis, R. R. 1 Simcoe, Ont. Tel.: 9 ring 2 Delhi, Ont.

Tel. HE 4114

S. MAZULAITIS

SIUVĖJAS

6920 Monk Blvd, Ville Emard, Montreal, Tramvajus 36.

Edmond COURCHESNE

Advokatas

CIVILINĖS IR KRIMINALINĖS BYLOS.

10 ST. JAMES ST. W., KAMB. 308

TEL. HA 4607 MONTREAL.

Edouard MONDOR

Notaras

10 ST. JAMES ST. W., KAMB. 308.

TEL. LA 5022 MONTREAL.

SOTUS ALKANAM PADEK

AID OVERSEAS, INC., 2241 W 23rd PLACE, CHICAGO 8, ILL., USA.

Aid Overseas, Inc. siunčia maisto siuntinius į visas 4 Vokietijos zonas ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSRS. Siuntiniai yra pilnai apdrausti nuo dingimo.

Pristatymas trunka apie 15—20 dienų.

Aid Overseas, Inc., maisto siuntiniai pakuojami Europos san dėliuose, o užsakymai iš Chicago siunčiami AIR MAIL.

UŽSAKANT DIDESNIUS KIEKIUS DUODAMA NUOLAIDA.

Siuntinys Nr. 14—\$ 5.70

2 sv. rūkytų lašinių

2 sv. kiaulinių taukų

2 sv. cukraus

1 sv. marmelado

1 sv. kiaulienos mėsos

2 gab. tualet. muilo

Siuntinys Nr. 19—\$ 9.95

4 sv. rūkytų lašinių

2 sv. kiaulinių taukų

2 sv. margarino

2 sv. marmelado

4 sv. degintos kavos

4 1/2 sv. cukraus

2 gabalai tualet. muilo

Siuntinys Nr. 21—\$ 6.10

2 sv. rūkytų lašinių

2 sv. kiaulinių taukų

2 sv. degintos kavos

1 sv. šokolado

14 ozs. kondens. pieno

2 gabalai tualetinio muilo

Siuntinys Nr. 23—\$ 7.70

5 sv. rūkytų lašinių

5 sv. degintos kavos

Siuntinys Nr. 24—\$ 11.50

5 sv. rūkytų lašinių

3 sv. kiaulinių taukų

2 sv. margarino

5 sv. degintos kavos

2 sv. marmelado

2 sv. sūrio 40%rieb.

Siuntinys Nr. 25

E. 10 sv. kiaulinių taukų

..... \$ 5.50

C. 15sv. kiaulinių taukų

..... \$ 7.40

D. 37 sv. kiaulinių taukų

..... \$ 13.50

Siuntinys Nr. 30

A. 5 sv. deg. kavos \$ 6.40

B. 5 sv. degintos kavos

5 dėžutėse \$ 6.75

C. 4 sv. deg. kavos

(į pr. zoną) .. \$ 6.00

Siuntinys Nr. 94

A. 5 sv. šokolado \$ 5.30

C. 5 sv. kakavos. \$ 4.50

I. 5 sv. margarino \$ 3.70

B. 8 sv. bičių med. \$ 5.00

MONTREAL

MAŽOSIOS LIETUVOS BICIULIŲ DRAUGIJOS SUSIRINKIMAS.

Gruodžio mėn. 10 d., sekmadienį, tuoj po pamaldų, Aušros Vartų parapijos salėje (377 Villibord str.) kviečiamas Mažosios Lietuvos Biciulių Draugijos visuotinis narių susirinkimas sekančia darbotvarka:

1. Susirinkimo atidarymas,
2. Prezidiumo rinkimas,
3. Naujų narių įsirašymas,
4. Valdybos pranešimas,
5. Kontrolės Komisijos pranešimas,
6. M. L. B. D-jos Valdybos rinkimas,
7. M. L. B. D-jos Kontrolės Komisijos rinkimas,
8. Auškų vjaus klausimas,
9. Sausio 15 d. minėjimo klausimas,
10. Draugijos tolimesnė veikla.

Maloniai prašoma kuo skaitlingiau dalyvauti visų d-jos narių, įsirašiusių jį per paskirus d-jos narius, o taipgi tuos, kurie šion d-jon norėtų įstoti.

Kaip jau buvo minėta, M. L. B. D-jos nariais gali būti ir Džiosios ir Mažosios Lietuvos lietuviai.

Nustatytu laiku susirinkimui neįvykus, po valandos laiku ten pat ir ta pat darbotvarka įvyks kitas susirinkimas, kuris skaitysis teisėtu neatsižvelgiant į dalyvaujančių narių skaičių.

M. L. B. D-jos Valdyba.

KLUB — LOKAS RUŠIA RINKIMŲ TAISYKLES

KLUB - LOKas yra išrinkęs specialę komisiją paruošti Kanados Lietuvių Bendruomenės rinkimų taisykles. Komisijon išrinkti Br. Katilius, P. Rudinskas, A. Kudžma.

DLK VYTAUTO KLUBE STATOMA DRAMA

Šių metų gruodžio mėn. 16 ir 17 dienomis, D. L. K. Vytauto Klube bus statoma Stasio Žemaičio 4 veiksmų drama „Žmogžudžių duktė“. Veiksmas stato scenos mėgėjų grupė. Režisuoja stasys Barauskas.

Kadangi DLK Vytauto klubo patalpos nėra didelės, tai veiksmas bus statomas dvi dienas: šeštadienį ir sekmadienį. Šeštadienio vakarą pradžia: 7.30 val. Įžanga 75 ct. Po vakarinio — šokiai, gros puikūs orkestras. Sekmadienį, gruodžio 17 d. spektaklio pradžia 4 val. Įžanga: 50 c.

DLK Vytauto klubas visus Montrealio lietuvių kviečia kuo skaitlingiausiai atsilankyti. D. L. K. Vytauto klubo V-ba.

AKADEMINIO SAMBŪRIO SUSIRINKIMAS

Gruodžio 3 d. Aušros Vartų parapijos salėje įvyko Montrealio Lietuvių Akademinio Sambūrio susirinkimas. Išrinkta nauja valdyba, pasiskirstė pareigos P. Lukoševičius — pirm. H. Nagys — vicep., B. Čiplijauskaitė — sekr. ir O. Šarkaitė — narė. Praeitų metų valdybai už nuoširdų darbą padėkotoj susirinkimui pirmininkavęs kol. Naginonis. Susirinkimas praėjo gyvoje akademine dvasioje ir buvo baigtas tradiciniu „Gaudeamus“.

LITERATŪROS VAKARAS

Akademiniis Sambūris šį sekmadienį, gruodžio 10 d., 4 val. po pietų 325 Demontigny, ruošia literatūros vakarą, kuriame dalyvauti rašytojai iš Toronto — V. Tamulaitis, B. Rukša ir P. Kozulis, iš Montrealio H. Nagys ir K. Veselka ir artistai.

ISNUOMOJAMAS

vienam asmeniui

KAMBARYS

su visais patogumais: 664 — 2 Ave, Vardun. Kreiptis: bet kuriuo laiku. Telefonas YO 1659.

J. ŠUKYTĖ

ir

J. VIZGIRDĄ,

sukūrusius naują šeimos židinį, sveikiname ir linkime daug laimės ir džiaugsmo naujame gyvenime.

M. A. Zukai.

Šį sekmadienį, gruodžio 10 d. 4 val. p. p. Montrealio Lietuvių Akademiniis Sambūris mūsų visuomeninei reigiai

Literatūros VAKARA

SAVO KŪRYBĄ SKAITO:

VYTAUTAS TAMULAITIS. Toronto
BALYS RUKŠA
PRANAS KOZULIS
HENRIKAS NAGYS Montrealis
KAZYS VESELKA
.....

Vakaro programai talkininkauja dramos aktoriai: BIRUTĖ PŪKELEVIČIŪTĖ ALGIMANTAS DIKINIS

Vakaras įvyks Demontigny g-vėje Nr. 325. Ašiklausias kelias: išlipus St. Catherine ir St. Denis gatvių susikirtime eiti Sherbrooke gatvės link iki Demontigny ir ja sukiti į kairę.

Įėjimas 50 ct.

Montrealio Akademiniio Sambūrio Valdyba.

Dėmesio!

RINKIME TIKTAI NUOŠIRDŽIUS KLUBO DARBUOTOJUS

Šį sekmadienį, gruodžio 10 d., 2-5 val. po p. Montrealio DLK Vytauto klubo šėrininkai renka sekantiems metams valdybą. Tai labai svarbūs rinkimai, nes nuo jų pareis, ar klubas išsilaikys, ar jis sugebės progresuoti?

Kaip mums pirmininkas pranešė, Likerių komisija stato aiškias reikalavimus: nuo vadovybės visai pašalinti „progresyviuosius“ arba komunistus. Tai yra sąlyga, kurios neįspildžius, klubas neteks laisnio ir turės, jeigu ne žlugti, tai neteks pajamų. Dėl to nukentės ne tik klubas, bet ir kiekvienas šėrmonas.

„Progresyviųjų“ lyderis Le-sevičius, atsiliepė: tai, kad jie klubo negriaus ir suspenduotų jų nekis į valdybą. Bet toks jo tikslas pareikšimas, o faktiniai komunistai išstate visą eilę savo kandidatų arba tokių šėrmonių, kurie jų klausio ir klausys. Tuo jie tikisi apeiti ma-

žiau besiorientuojančius senius šėrmonus. Bet, mieli draugai, senieji šėrmonai, komunistai gali apgauti mus, bet Likerių komisijos jie neapgaus. To dėl būkime labai apdairūs. Rinkime tik tai nuoširdžius šėrmonus, kurie nėra susipainioję su ta nelemta partija, dėl kurios ir Korejoje žudomi žmonės.

Pakartoju: rinkime tik tai nuoširdžius, daug dirbančius klubui narius, kurie yra: vicepirmininkas—Jonas Vanagas, klubo sekretorius—Gediminas Rukšėnas, baro sekretorius—Jonas Juškevičius, board direktoriai—J. Šarkis, W. Kis-kis, C. Ambrazas, P. Petronis, J. Silickas; Revizijos komisijon: V. Zuperka, P. Botyrius, p. Valiulis.

Dar kartą nuoširdžiai patariu nerinkti tokių, žmonių, dėl kurių likerių komisija klubui gali padaryti mirtiną smūgį. Senas šėrmonas.

Winnipeg

NUTARĖ ĮSIGYTI BAZNYČIĄ

Lietuvių bažnytinis komitetas sutarė įsigyti lietuvių parapijai bažnyčią. Tam tikslui bus rinkliava ir įieškomi namai.

SUGĖLĖ TREMTINIUS

Winnipeg Lietuvių Bendruomenė išsiuntė į BALFą 569 svarus rūbų. Džiovintinkų sanatorijai, D. P. Krankenhau, 14b Rottenmunster, b. Rottweil, Šveicarija, 11-kai lietu-

vių ir Ivaškevičių, pp. Treigius ir Indreles, Bakanavičius, kurie negalėjo atvykti, kalbėjo apie būtinumą burtis visiems tautybės pagrindu, nes žmonių įsitikimai ir pažiūros kinta, tik tai tautybė yra amžina. Laisvės pagrindas visus lietuvius gali jungti į bendrą šeimą.

Į visas kalbas ir sveikinimus atsiliepė KLB-LOKO ir KLCI pirmininkė p. P. Juškevičienė trumpu, bet nuoširdžiu žodžiu. Ji padėkojo už suruoštos gražaus pagerbimo vakaro seniams lietuviams ir pasiguodė, kad bendras gyvenimas apstingęs, todėl kvietė visus sukrusti ir bendromis jėgomis kurti gražesnę ateitį.

Po to nuoširdžią padėką pareiškė mokytoja p. M. Arlauskaitė ir pp. Žemaičiai. Į vakarienių galą pirmą kartą atsilankė ir kun. J. Bobinas, kuris pasisakė, jog jis nesąs priešingas naujos parapijos įkūrimui ir visus vakaro dalyvius sveikino savo vardu.

Vakaro vedėjas p. St. Kęsgaila užbaigė oficialiąją dalį ir paskelbė šokių viršutinėje salėje. Grojant „Lituanica“ orkestrui, vyko linksmi ir gražioje nuotaikoje praėjė šokiai.

Tuo pačiu metu kiti vaišinosi, šnekučiaivosi. Nuotaika visų buvo labai pakili, draugiška ir širdinga. Visi džiaugėsi, kad tokiu dideliu būriu buvo susirinkę tokie žmonės, kurie šiaip jau retai ir susitinka, nors gyvena tame pačiame Montrealy.

Bendrai imant, pagerbimo vakaras praėjo labai gražiai. Šėimininkų buvo paruošta gero maisto ir svečių aptarnavimas buvo labai stropus, rū-

pestingas ir greitas. Šėimininkės už tai vertos didelio pagyrimo, kaip ir garderobas, kuris veikė taipgi, kaip geras laikrodis.

Bendrai ALOKas už šio labai vertingo ir gražaus vakaro surengimą vertas pagyrimo ir padėkos.

DLK VYTAUTO KLUBO ŠERMONŲ DĖMESIUI

Ateinantį sekmadienį, gruodžio 10 d. nuo 2 iki 5 val. po pietų tėsės balsavimai dėl ateinančių metų klubo valdybos. Kiekvieno šėrininko pareiga ateiti ir atiduoti savo balsus už jo supratimu geriausius kandidatus.

Klubų valdyba.

METALISTŲ STREIKAS PASIBAIGĖ

Apie mėnesį užtrukęs Montrealio Tube Co darbininkų streikas jau pasibaigė. Darbininkai gaus po 1.05 dol. už valandą darbo ir kitų reikalavimų patenkinimą. Darbas jau prasidėjo.

LIETUVIŲ CHORO DALYVIS

Ksaveras Ratavičius gruodžio 2 d. susituko su Agota Stankaityte. Sutauktuvės buvo labai gražios. Šliubo metu giedojo choras. Paskui buvo šaunus pobūvis. Jaunavedžiams linkime laimingo gyvenimo.

Namų ruošos darbams REIKALINGA MERGAITĖ,

Šiek tiek susikalbanti anghšškai. Atskiras kambarys. Geras atlyginimas. 4507 Maplewood ave. Tel. EX 9920.

TORONTO

PASKAITA APIE MAŽĄJĄ LIETUVĄ.

Buv. Klaipėdos krašto gubernatūros patarėjas Dr. M. Anyasas gruodžio 10 d. 6 val. p. parapijos salėje skaitys paskaitą apie M. Lietuvos tautines ir kultūrines kovas, o po paskaitos bus trumpas M. L. Biciulių dr-jos narių susirinkimas.

Kviečiame lietuvišką visuomenę susipažinti su mūsų tautos dalimi, kuri vokiečių užkariavimu nuo mūsų buvo atskirta ir apie kurią tiek mažai žinome.

M. L. Biciulių dr-jos Toronto skyriaus valdyba.

RŪBŲ RINKLIAVA

dar pratėsama. Kad neliktų nė vieno lietuvių kuš nors neparė musio Vokietijoje vargstančių brolių, dar bus priimami rūbai, apavai ir pinginės aukos gruodžio 9 d. 4—7 val. parapijos salėje. Kas iki šiol neturėjo laiko, dar turi progos parodyti tautinį solidarumą ir artimui gailėstingumą.

M. L. Biciulių dr-jos.

HAMILTONIEČIAI TORONTE.

Įvyksime, gruodžio mėn. 2 d., Čiurlionies ansamblio koncerte Toronte, gausiai dalyvaus ir Hamiltono lietuviai, nuvykę savo mašinomis (kurių jau apšiai esama Hamiltone) arba autobusais. Tarp 4—6 val. vakaro, Hamiltono autobusų stotyje, buvo girdima daugiausia tik skambi lietuvių kalba. Kbr.

DAINIEČIŲ ŽINIAI.

Šiuo primenama, kad Dainos grupės narių susirinkimas įvyks gruodžio mėn. 15 d. pas dainietę S. Pundžiuvienę, 21 Rosemount, 8 val. vak. Visos narės kviečiamos būtinai atvykti, nes šis susirinkimas bus metinis ir jame bus renkama nauja vadovybė 1951 metams. Kiekvienos pareiga iš anksto numatyti tinkamas kandidatus.

Be to, bus visoms įdomu išgirsti pranešimą iš metinio koncerto, kuris ne tik buvo įdomus ir palikęs malonių įspūdžių, bet suteikęs ir našaus peino, kuris bus sunaudotas šalpos reikalingiems sulig visų narių nutarimo.

Šalpos reikalingų dar yra ne mažai, tad dėl jų tenka dirbti ir rūpintis geresnėse sąlygose gyvenantiems. Tad ir susirūpinkime šiuo kilniu darbu, o bendras ir nuoširdus rūpestingumas atneš gražių rezultatų.

EGLUTĖ VAIKAMS

Mokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikams kalėdinė eglutė, kuriai dovanas atneš Kalėdų senelis, nutarta daryti sausio 7 d. Eglutei suorganizuoti išrinkta komisija iš pp. Jagelos, Norkuvienės, Butkevičienės ir mokyto Mackevičiaus. Sekmadieniais po pamaldų parapijos salėje registruojami eglutėje dalyvauti norinčių vaikų.

MIRĖ SENAS LIETUVIS.

Lapkričio mėn. 26 d. anksti ryte, grįžęs iš bažnyčios namo, staiga mirė senesnės išėivijos lietuvis Jonas Čepaitis, sulaukęs 80 m. amžiaus.

Jaunuoliu būdamas J. Čepaitis apleido Lietuvą ir išvyko į

Ona Indrelienė.

Pranešimai

KNYGŲ REIKALU

Visi, kas yra užsisakę „Patrios“ leidinius per „NL“ Spaudos skyrių, turėjo jas gauti. Dėl leidyklos, šiuo metu keliama į USA yra kiek susitrukę džiūs ekspedicija, dėl to keletas užsisakiusių knygų dar nėra gavę.

Primename, kad netrukus jau turėtų susilaukti visi. VISA). „NL“ Spaudos Skyrius.

Gilaus skausmo dienomis

A. A. JONUI BILIONUI

mirus, p. Jonui Biliūnui, giminėms ir artimiesiems reiškia nuoširdžią užuojautą

Onutė Juodelytė ir Petras Juodelis.